

List

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

LETO XVIII
ŠT. 1
31. JANUAR 2011
1,60 EUR

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

Knjižnica Velenje
Titov trg 05
3320 Velenje

Poštšina
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

Prazniki še vedno dišijo

LJUDSKA UNIVERZA VELENJE

Po poteh znanja do ciljev prihodnosti

INFORMACIJE:

Titov trg 2,
3320 Velenje
Tel: 03 898 54 50
info@lu-velenje.si
www.lu-velenje.si

Občina Šoštanj in Ljudska univerza Velenje vabita občane
na BREZPLAČNA začetna računalniška tečaja

RAČUNALNIŠKA PISMENOST ZA ODRASLE – 60 ur

- osnovno delovanje računalnika (delo z datotekami, mapami itd.)
- izdelovati in oblikovati besedila s programom Microsoft Office Word 2007
- uporaba interneta
- uporaba elektronske pošte

RAČUNALNIŠKO DIGITALNO OPISMENJEVANJE – 50 ur

- osnove računalništva
- osnove interneta, e-pošte
- e-uprava, e-bančništvo
- uporaba bankomata, parkirnih avtomatov
- raba mobilnega telefona

Prijave zbiramo do zapolnitve prostih mest na tel. št. 898 54 66 ali 05994 70 30 ali nam pišite na lusostanj@siol.net

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

Revija za kulturna in druga
vprašanja občine Šoštanj in
širše.

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko
Menih, župan.

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Vodenje redakcije

Milojka Komprej

Lektoriranje

Jožica Andrejč
(za razpise in objave odgovarja
naročnik)

Oblikovanje

Tomaž Smolčnik, Eurograf d.o.o.

Tisk

Eurograf d.o.o.

Natiskano

900 izvodov.

*Vse sodelavce prosimo, da prispevke
za LIST št. 2 (februar 2011), pošljete
najkasneje do 15. februarja 2011
na elektronski naslov:
revija.list@gmail.com*

Naša občina	4
Župnijska obvestila	7
Sporočila za javnost TEŠ	8
TEŠ 6 - DavkoPlačevalciSeNeDamo	10
Sporočila za javnost	12
Dogodki in ljudje	14
Šport in rekreacija	16
Intervju	18
Napovednik	20
Vrtec	22
Podoba kulture	26
Iz prejšnjega stoletja	30
Iz/beremo	31
Portret slikarja	32
Portret pisatelja	34
Portret pesnika	35
Velenjska kultura	36
Zapisani (v) glasbi	37
Varovanje okolja	38
Starine iz Šaleške doline	39
Fotoreportaža	40

Foto: Dejan Tonkli

Naša občina

Pripravlja: Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., višja svetovalka za odnose z javnostmi

8. januarja je pričel v Šoštanju delovati zbirni center

Vse občine, ki imajo več kot 3000 prebivalcev, morajo imeti urejen svoj zbirni center. Občina Šoštanj je tako manjši zbirni center (vsi prebivalci občine Šoštanj lahko še naprej odlagajo odpadke tudi v Velenju v zbirnem centru) za svoje občane uredila na območju med Gasilskim domom in trgovino Mercator gradnje. Center je opremilo podjetje PUP Saubermacher, ki bo tudi skrbelo za delovanje centra.

Zbirni center v Šoštanju bo prva dva meseca odprt vsako soboto od 10.

do 12. ure, nato bo delovni čas prilagojen potrebam uporabnikov. Prvič bo center odprl svoja vrata v soboto, 8. januarja 2011.

V zbirnem centru v Šoštanju bodo lahko vsi šoštanjski občani (kot dokazilo morajo imeti s seboj osebno izkaznico) brezplačno odlagali odpadke, in sicer mešane

komunalne odpadke, plastiko, ki se ne more reciklirati, plastično embalažo, steklo, oblačila, tekstil, baterije in akumulatorje, hladilno-zamrzovalne aparate, štedilnike, les, kovine, kosovne odpadke, papir in stekleno embalažo.

Foto: arhiv

Snežna vila pričarala sneg

V petek, 17. decembra, je bilo v Šoštanju na drsališču ponovno zelo pestro. Kljub zelo mrzlemu popoldnevu se je na in ob drsališču zbralo kar precej obiskovalcev.

Privabil jih je božično-novoletni sejem, ki ga je Občina Šoštanj tokrat pripravila že tretjič. Na stojnicah so ljudje lahko kupili med in medene izdelke, sir, kruh, suho sadje, več pozornosti pa je bilo tokrat namenjeno predprazničnemu času, saj so bili na voljo tudi okraske in kar nekaj idej za božična ali novoletna darila – igrače za otroke, različni aranžmaji, poslikane škatlice, nakit, svečniki..., otroke pa je privabila tudi sladkorna pena in baloni.

Prav otrokom pa je bila namenjena tudi predstava na odru. Damjana Golavšek je kot snežna vila uspela pričarati sneg, ki je kot nalašč začel padati ravno ob njenem nastopu. Otroci so na in pod odrom sodelovali v prestavi, peli in plesali s popularno pevko, z njo čarali in se ob koncu tudi razveselili bombonov, ki so jih skupaj pričarali.

Za zaključek je obiskovalce ogrela drsalna skupina Lucky lookers on ice, ki se je predstavila s svojim šov programom. Skoki, piruete in druge akrobacije na ledu, povezane v zanimivo in zabavno zgodbo, so tudi tokrat navdušile obiskovalce in niso nikogar pustile ravnodušnega.

Za zaključek so se čisto vsi obiskovalci, razstavljalci in nastopajoči lahko

brezplačno okrepčali s kranjskimi klobasami, se malo ogreli in poklepetali, mnogi pa so dan zaključili na ledu. Vedno več ljudi v Šoštanju namreč ugotavlja, kako prijetna oblika rekreacije je drsanje. V brezplačni šoli drsanja in drugi animacijah vsak torek, petek in soboto pa lahko vsakdo svoje znanje še izpopolni.

Tapravi faloti in prihod Božička

Decembrski praznični čas zaznamujejo prihodi treh dobrih mož. Miklavž, Božiček in Dedek Mrz. Vsak od njih s seboj prinese tudi darila, zato se, predvsem otrokom njihov obisk še posebej vtisne v spomin.

V četrtek, 23. decembra 2010, je na povabilo Občine Šoštanj Božiček obiskal šoštanjsko drsališče, za zabavo pa je poskrbela domača glasbena skupina Tapravi faloti.

Prireditev je uspela, Božiček pa je imel s seboj tudi nekaj dobrot, s katerimi je obdaril otroke.

Nov odpiralni čas vile Mayer

Občina Šoštanj bo na podlagi spremljanja števila obiskovalcev v vili Mayer in prilagajanja odpiralnega časa vile z ostalimi primerljivimi muzejskimi ustanovami z novim letom spremenila odpiralni čas vile Mayer.

Vila Mayer bo od 3. januarja 2011 dalje odprta od torka do petka med 10. in 16. uro, ob sobotah pa med 10. in 12. uro. Ob nedeljah, ponedeljkah in praznikih bo vila Mayer zaprta. Vila Mayer bo zaprta tudi 24., 25., 26. in 31. decembra 2010 ter 1. in 2. januarja 2011.

Vodeni ali samostojni ogledi vile in njenih stalnih zbirk so za vnaprej najavljene skupine možni tudi izven odpiralnega časa. Najave sprejemamo na telefonskih številkah: 03 / 8984 300 ali 03/ 8984 426.

Spomnimo. Prenovo vile Mayer z vrtom so sofinancirali Evropski sklad za regionalni razvoj, Ministrstvo za kulturo RS (skupno v višini 95 % upravičenih stroškov investicije) in Občina Šoštanj, ki je prenovljeno vilo Mayer z vrtom odprla obiskovalcem 23. junija 2010. Obiskovalcem so na ogled stalne muzejske zbirke kiparskih del Ivana Napotnika, del zasebne domoznanske zbirke Zvoneta A. Čebula, ter hortikulturna zbirka šoštanjskega vrtnarja Alojza Kojca.

Svet Občine Šoštanj je leta 2006 vilo Mayer z vrtom razglasil za kulturni spomenik lokalnega pomena, februarja leta 2007 pa je Zavod za varstvo kulturne dediščine Celje izdelal konservatorski program prenove, ki je bil temelj vseh nadaljnjih obnovitvenih posegov.

Končni rezultat prenove je izjemno kvalitetna in celostna prezentacija arhitekture iz konca 19. stoletja. Vila Mayer z vrtom sodi med najlepše ohranjene klasične meščanske vile iz tega obdobja in je kot taka zagotovo vredna obiska.

Prenova okolice Zdravstvene postaje in Kulturnega doma Šoštanj

Občina Šoštanj je pristopila k celoviti prenovi okolice Zdravstvene postaje in Kulturnega doma Šoštanj. V prvi fazi je občina pričela z deli za obema objektoma – med Pako in Zdravstveno postajo ter Kulturnim domom.

Na novo bo občina uredila dovozno cesto na tem območju, uredila bo tudi nekaj dodatnih parkirnih mest, urejene bodo pešpoti in nekaj klopi pred vhodom v knjižnico, uredili pa bomo tudi LED javno razsvetljavo.

Asfaltiranje ceste in parkirišč ter humiziranje travnih površin bomo izvedli takoj, ko bo vreme to dopuščalo, saj trenutno zaradi mraza to ne bi bilo smiselno.

Dela izvajata podjetji PUP, d. d., in Toming Consulting, d. o. o., občina pa bo za prenovu zadnjega dela okolice Zdravstvene postaje in Kulturnega doma Šoštanj odštela 119.000 evrov.

V naslednji fazi – predvidoma v letu 2011 – bo Občina Šoštanj pristopila tudi k ureditvi sprednjega dela okolice obeh objektov.

Vila Mayer ponovno tarča vandalizma

Vila Mayer v Šoštanju je bila v noči iz ponedeljka na torek (10. – 11. januar) ponovno tarča vandalizma in objestnosti. Na fasadi ob glavnem vhodu v ta lep reprezentančni objekt je precej velik madež razlite tekočine rjave barve.

Na Občini Šoštanj smo zelo prizadeti zaradi tovrstnih dejanj, saj smo v preteklih letih izjemno veliko truda in tudi sredstev vložili v prenovu vile Mayer. Zaradi takšnih in podobnih dejanj nekaj posameznikov pa objekt izgublja na vrednosti in tudi ugledu.

V avgustu 2010 je bila vila Mayer že tarča vandalizma, takrat so z nje ukradli 13 bakrenih okenskih polic.

Na Občini Šoštanj že dlje časa opažamo, da se nekateri v večernih urah radi zbirajo v parku vile Mayer. Temu je park tudi namenjen, ker pa se ponavlja objestno obnašanje in namerno povzročanje škode, bomo primorani okrog vile Mayer namestiti ograjo.

Srečanje župana s svetniki krajevnih skupnosti

Župan Občine Šoštanj in poslanec v Državnem zboru RS Darko Menih je konec leta v Kulturnem domu v Šoštanju sklical sestanek vseh svetnikov krajevnih skupnosti (KS). Gre za že tradicionalno srečanje, ki ga župan in poslanec pripravi vsako leto. Na sestanku so se krajevni svetniki (skupno je teh v celotni občini 59) seznanili z delom Občine Šoštanj v letu, ki se je izteklo. Projekte Občine Šoštanj jim je predstavil župan in poslanec Darko Menih, nekoliko podrobneje pa sta o svojih področjih spregovorila tudi oba podžupana – Viki Drev, ki je zadolžen za gospodarstvo, okolje in prostor, in Vojko Krneža, ki je zadolžen za področje družbenih dejavnosti. Oba sta nekaj več besed namenila tudi načrtovanim investicijam v letošnjem in prihodnjih letih.

V letu 2010 so bile volitve v svete krajevnih skupnosti, zato je bilo tokrat v Kulturnem domu v Šoštanju kar nekaj novih obrazov. V kar šestih od devetih krajevnih skupnosti so novi tudi predsedniki, zato je Občina Šoštanj pripravila pisna navodila za lažje delovanje krajevnih skupnosti in enostavnejše sodelovanje med njimi in občino.

Svetniki KS so ob koncu vodilnim možem šoštanjske občine zastavili tudi nekaj vprašanj, ki so se nanašala predvsem na turizem in problematiko smeti.

REPUBLIKA SLOVENIJA

UPRAVNA ENOTA VELENJE

Rudarska cesta 6a, 3320 Velenje

T: 03 899 57 00

F: 03 899 58 40

E: ue.velenje@gov.si

www.upravneenote.gov.si/velenje/

O B V E S T I L O

O SPREMENJENEM POSLOVNEM ČASU IN URADNIH URAH NA KRAJEVNEM URADU ŠOŠTANJ

Spoštovani,

obveščamo vas, da bo zaradi racionalizacije materialnih virov in učinkovite izrabe kadrovskih virov v državni upravi, tako kot to določa 6. člen Pravilnika o merilih za organiziranje krajevnih uradov v upravnih enotah (Uradni list RS, št. 114/2003), delo na Krajevnem uradu v Šoštanju **od 1. 2. 2011 dalje potekalo na nekoliko spremenjen način in sicer:**

KRAJEVNI URAD ŠOŠTANJ – POSLOVNI ČAS IN URADNE URE:

- v ponedeljek - od 8.00 do 15.00 ure
- v sredo - od 8.00 do 17.00 ure,
- v torek, četrtek in petek - **ZAPRTO**.

Hvala za razumevanje in lepo pozdravljeni.

Župnijska obvestila

Bogoslužna oznanila v Šoštanju

SVETE MAŠE NA PRAZNIK SVEČNICE V SREDO, 2. FEBRUARJA 2011 (PRI SVETIH MAŠAH BO BLAGOSLOV SVEČ):

- šoštanjka župnijska cerkev ob 8.30
- šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri

SVETE MAŠE NA 5. NEDELJO MED LETOM, 6. FEBRUARJA 2011:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30
- šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Gaberke ob 10. uri

SVETE MAŠE NA 6. NEDELJO MED LETOM, 13. FEBRUARJA 2011:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30
- šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Topolšica ob 10. uri

V ZAVODNJAH BO NA VALENTINOVO V PONEDELJEK, 14. FEBRUARJA 2011, SVETA MAŠA OB 10 URI.

SVETE MAŠE NA 7. NEDELJO MED LETOM, 20. FEBRUARJA 2011:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30
- šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Gaberke ob 10. uri

SVETE MAŠE NA 8. NEDELJO MED LETOM, 27. FEBRUARJA 2011:

- šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 (ob 8.30 je skupni krst)
- šoštanjka mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Topolšica ob 10. uri

Nikodemovi večeri

V februarju bodo tudi letos potekali Nikodemovi večeri. V aktualnem pastoralnem letu dobrodelnosti se bomo srečevali pod skupnim naslovom **SOLIDARNOST – UPANJE ZA PRIHODNOST.**

Odvijali se bodo v Kulturnem domu v Velenju po naslednjem razporedu:

- V četrtek, 17. februarja 2011, ob 19. uri bo imela predavanje Helena Ževnik Rozman z naslovom **NEDELJSKI DAR NI DOVOLJ ZA SOLIDARNOST.**
- V petek, 18. februarja, 2011 ob 19. uri bo imel predavanje nadškof Anton Stres z naslovom **BITI SE PRAVI BITI Z DRUGIM.**
- V soboto, 19. februarja 2011, ob 19. uri bo imel predavanje Drago Ocvirk z naslovom **MISIJSKOSTVO – SOČUTNA IN SOLIDARNA LJUBEZEN BREZ MEJA.**
- V nedeljo, 20. februarja 2011, ob 19. uri bo igralec Gregor Čušin predstavil svetopisemsko zgodbo o Jobu.

Duhovne vaje za srednješolce in študente

Od 6. do 8. februarja 2011 bodo na Homcu pri Slovenj Gradcu potekale duhovne vaje za srednješolce in študente. Za dodatne informacije in prijave nam pišite na naslov pisarna@zupnija-sostanj.si.

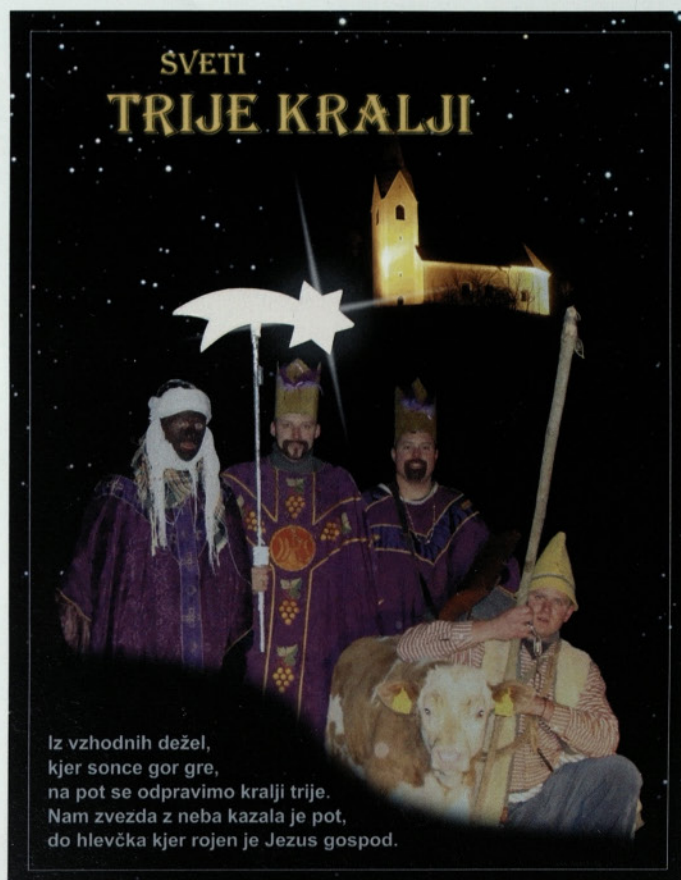
Sveti trije kralji v Ravnah

Praznik Gospodovega razglasenja ali sveti trije kralji je ime za krščanski praznik, ki se praznuje 6. januarja v spomin prihoda treh kraljev, ki so se prišli poklonit novorojenemu odrešeniku. To so bili, po ljudskem izročilu, modri z Vzhoda, ki so sledili zvezdi, ki je vzšla na Vzhodu, jim kazala pot in v Jeruzalemu čudežno izginila, nato pa spet hodila pred njimi, dokler ni obstala nad krajem, kjer je bilo dete. Našli so novorojenega Jezusa, se mu poklonili in ga obdarili. Gašper, Miha in Boltežar so bili Azijec, Evropejec in Etiopijec (črnc) s kraljevimi oblačili in kronami na glavi. Melhior (Miha) kot najstarejši naj bi Mesiji podaril zlato, ker je Mesija kralj (v ezoteriki simbol žareče popolnosti), Gašper mu je podaril kadilo, saj je Mesija Bog (amanacija Božjega duha), Boltežar pa miro (nežni vonj, ki ga oddaja oplemenitena materija), ker je Misija človek.

Ta krščanski običaj se ohranja še danes marsikje. V navadi je kropljenje hiš z blagoslovljeno vodo in kajenje s kadilom. Na vhodna vrata kralji napišejo začetnice svojih imen z letnico tekočega leta: 20 + G + M + B + 11.

V Ravnah pri Šoštanju so letos že drugo leto zapored obudili ta običaj. Letos se je Svetim trem kraljem pridružil še pastirček. Skupaj so hodili od hiše do hiše, pozvonili, zapeli, voščili sokrajanom srečno novo leto in nad vrata napisali svoja imena ter letnico. Odločili so se, da bodo ta stari ljudski običaj obudili, da ne bi šel v pozabo, hkrati pa razveselili ljudi in jim prijetno polepšali novoletne praznike ter podarili koledarje za leto 2011.

Nastja Stropnik Naveršnik

Sporočila za javnost TEŠ

Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

priprava: Janja Strigl, Odnosi z javnostmi Termoelektrarne Šoštanj d.o.o.,
tel.: 03 / 89 93 651, e. naslov: Janja.Strigl@te-sostanj.si

27.12.2010

V Termoelektrarni Šoštanj smo se danes, tako kot ostala slovenska javnost, seznanili z odstopom projektne skupine bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj (TEŠ 6). Njeni člani so v uvodu sporočila za javnost zapisali, da zaradi ravnanj vodstva TEŠ ne sprejemajo več odgovornosti za nadaljnjo usodo TEŠ 6, ter v nadaljevanju podali nekaj neresničnih, neutemeljenih, pavšalnih in zavajajočih trditev, s katerimi se zgolj nadaljuje manipulacija z javnim mnenjem. Še posebej to velja, ko ugotovimo, da so očitani poslovni dogodki predvsem interne narave in sodijo v odgovornost posloводства TEŠ, ne pa v delokrog vodje projekta, gospoda Bojana Brešarja. Odstop projektne skupine TEŠ 6 pomeni nadaljevanje pritiska na posloводство družbe TEŠ, ki želi že dober mesec dni vzpostaviti

pogoje za transparentno, učinkovito in zanesljivo delo na projektu TEŠ 6 in v celotni družbi.

Za takšno izvedbo projekta bloka 6 je potrebno skupino za vodenje projekta kadrovsko okrepiti in delno spremeniti. Odstopno izjavo gre razumeti predvsem odmev na dejstvo, da se je reorganizacija vodenja projekta že začela in da bo skupina za vodenje projekta bloka 6 okrepljena z dodatnimi notranjimi in zunanji strokovnjaki. Kot takšna bo transparentno, učinkovito in zanesljivo vodila enega največjih slovenskih energetskega projektov.

Ravnanje vodje projektne skupine, ki je bil v zadnjem mesecu na bolniški, poraja dodatne razloge za sum, da je z vodenjem projekta narobe več kot je bilo do sedaj ugotovljeno (podhranjena projektna skupina itd.), ograževanje odgovornosti od vodenja projekta v času bolniške odsotnosti pa lahko pojmuje le kot to, da gospod Brešar ne želi več aktivno (ali vsaj kot v času prejšnjega direktorja) sodelovati na projektu. V tem pogledu ga motijo tudi vse aktivnosti Odbora za aktivni nadzor investicije, ki je v zadnjem letu, odkar deluje, na projektu odkril kopico netočnosti (več: <http://www.hse.si/files/default/novice/2010/POROCILO%20O%20VODENJU%20PROJEKTA.pdf>), s katerimi se člani projektne skupine TEŠ 6 ne strinjajo – a žal tudi ne pojasnijo protiargumentov, ki bi vzdržali resno presojo.

Posebej pa začudi današnja izjava članov projektne skupine TEŠ 6, da »so pri sklepanju zavarovanja projekta priča nestrokovnemu vpletanju direktorja TEŠ, ki z diktatom in brez argumentov vpliva na pogajanja ter s tem povzroča višjo ceno zavarovanja in tudi njegovo zakasnitev«. To je neresnica; direktor TEŠ mag. Simon Tot je iz sklepanja zavarovalnega posla za projekt TEŠ 6 izločil zavarovalnega posrednika (zavarovalnica je bila že izbrana in razlogov za vključitev posrednika - brokerja po izboru ni smiselna), s čimer je stroške zavarovanj znatno znižal. Sprašujemo se torej, ali je v interesu projektne skupine skleniti čim dražje zavarovanje ali pa imajo morda od posredniškega posla nekateri koristi?

Pa še odgovor na retorično vprašanje članov projektne skupine TEŠ 6, ki jih zanima, kdo v Republiki Sloveniji prevzema odgovornost za izvedbo projekta TEŠ 6. Odgovornost za to prevzema prvenstveno družba TEŠ z direktorjem družbe na čelu; prevzema jo njen lastnik, Holding Slovenske elektrarne, in z njim celotna skupina HSE. Prevzemajo jo tudi poslovni partnerji, od uglednih bank do zavarovalnic, v katerih pravilnost sprejemanja odločitev dvomijo podpisniki sporočila za javnost, torej člani projektne skupine TEŠ 6. Predvsem pa jo prevzemajo strokovnjaki, notranji in zunanji, brez katerih si izvedbe projekta na transparenten, učinkovit in zanesljiv način ne moremo predstavljati. S temi tremi cilji pred očmi bo skupina za vodenje projekta TEŠ 6 v prihodnje tudi okrepjena. Ne

dvomimo, da imamo v Sloveniji dovolj strokovnega znanja in izkušenj, ki jih takšen projekt potrebuje, predvsem pa ljudi, ki imajo zadostno mero pripadnosti, da takšnih projektov ne jemljejo osebno, temveč v obče dobro.

Mag. Simon Tot, direktor TEŠ

5. 1. 2011

Na današnji 15. izredni seji nadzornega sveta Termoelektrarne Šoštanj d.o.o. (TEŠ) so izvolili novega predsednika in namestnika predsednika. Novi predsednik nadzornega sveta TEŠ je mag. Janez Keržan, sicer vodja Službe kontrolinga Holdinga Slovenske elektrarne (HSE).

Glede na to, da je bil v torek, 4.1.2011, razrešen dosednji predsednik NS TEŠ mag. Djordje Žebeljan, so člani nadzornega sveta na današnji seji, skladno z določili Zakona o gospodarskih družbah, za novega predsednika NS TEŠ izvolili dosedanjega člana nadzornega sveta mag. Janeza Keržana, za namestnika predsednika pa dr. Deana Besednjaka. Slednjega je edini družbenik TEŠ, HSE, imenoval v nadzorni svet namesto mag. Djordjeta Žebeljana.

Mag. Djordje Žebeljan je bil v NS TEŠ prvič imenovan 6. 3. 2007, ponovno pa 24. 8. 2009.

Na današnji seji so se seznanili tudi z informacijo direktorja družbe o poteku aktivnosti, ki se odvijajo v podjetju, tudi v luči sprejetja nove organizacijske sheme projektne skupine bloka 6.

12. 1. 2011

Danes so na sedežu Termoelektrarne Šoštanj direktor TEŠ, mag. Simon Tot, generalni direktor HSE, mag. Matjaž Janežič, in direktorica sektorja za energetiko pri EBRD, gospa Nandita Parshad, podpisali posojilno pogodbo za posodobitev TEŠ v vrednosti 200 mio EUR.

Finančna sredstva bodo namenjena financiranju gradnje 600 MW bloka 6, ki bo nadomestil obstoječe premogovne enote TEŠ, ki imajo bistveno nižje izkoristke ter posledično emitirajo bistveno višje emisije CO2 ob primerljivi proizvodnji električne energije.

Tehnološko, energetsko in ekološko visoko učinkovit blok 6 bo za proizvodnjo enake količine električne energije, kot je proizvedejo obstoječi bloki TEŠ, porabil za 30 odstotkov manj premoga, zmanjšali pa se bodo tudi izpusti CO2, in sicer za 35 odstotkov. Na dolgi rok to pomeni znatno zmanjšanje izpustov ogljikovega dioksida, in sicer za približno 1,2 milijona ton letno. To zmanjšane CO2 pa predstavlja približno 8 odstotkov vseh toplogrednih emisij Slovenije.

»Z realizacijo tega energetsko visoko učinkovitega projekta bo Termoelektrarna Šoštanj lahko, z zmanjševanjem emisij in nižjo porabo premoga, bistveno izboljšala učinkovitost svojega poslovanja. Omenjena investicija pa bo podjetju omogočala izpolnjevanje okoljskih zahtev Evropske unije«, je po podpisu pogodbe povedala predstavnica EBRD, gospa Nandita Parshad.

Direktor TEŠ, mag. Simon Tot, je poudaril, da je izredno vesel, da je prišlo do podpisa, za TEŠ in Slovenijo izredno pomembne pogodbe, saj verjame, da je to še dodaten korak na poti k realizaciji nacionalno izredno pomembnega projekta.

Generalni direktor HSE, mag. Matjaž Janežič, pa je povedal, da se je danes zgodil dogodek, ki smo ga v skupin HSE težko pričakovali. »Verjamem, da je to začetek uspešnega sodelovanja«.

20. 1. 2011

RAZŠIRJENA PROJEKTNA STRUKTURA BLOK 6 TEŠ POTRJENA, VODENJE PROJEKTA PREVZEL MIRAN ŽGAJNER

Včeraj je vodenje projekta Blok 6 v TEŠ prevzel mag. Miran Žgajner, univerzitetni inženir elektrotehnike, direktor družbe za inženiring in izgradnjo energetskih objektov HSE Invest, ki je hčerinska družba HSE. Njegov namestnik in vodja tehničnega področja projekta pa je postal mag. Branko Debeljak, univerzitetni inženir strojništva, drugače vodja sektorja obratovanja v Termoelektrarni Šoštanj.

Novo vodstvo projekta sestavljata strokovnjaka z dolgoletnimi izkušnjami na področju energetike in vodenja različnih energetskih projektov, zato smo prepričani, da smo za vodenje, tako za TEŠ, HSE, kot tudi za Slovenijo pomembnega projekta, vsekakor izbrali prave ljudi.

Projektna struktura, ki je bila do nedavnega močno podhranjena se je sedaj razširila z dodatnimi člani in trenutno šteje okoli 40 različnih strokovnjakov. V prihodnosti pa se bo skupina, skladno s potrebami, še dopolnjevala z ustreznimi strokovnjaki in bo štela okoli 50 članov. Delo na projektu Blok 6 poteka nemoteno in po načrtih, v prejšnjem tednu je bila z Evropsko banko za obnovo in razvoj podpisana posojilna pogodba za 200 mio EUR za financiranje gradnje nadomestnega bloka 6 TEŠ, v tem tednu pa je bil v Evropski uniji objavljen razpis za gradbena dela glavnega tehnološkega objekta bloka 6.

Foto: Dejan Tonkli

TEŠ 6 – Davkoplačevalci Se Ne Damo (DPSND)

Projekt TEŠ 6 - »argumenti« in odstavitve

V nekaterih časopisnih prispevkih zadnjega časa se pojavlja tudi dr. Peter Novak s trditvijo, da je TEŠ 6 pametna narodno gospodarska odločitev. To terjaja dodatno osvetlitev. G. Novak zagovarja upravičenost TEŠ 6 pravzaprav samo kot frazo, v podrobnih razglabljanjih pa govori o tehnološki neustreznosti TEŠ 6 in pledira za drugačnimi tehnologijami (njegov kratek intervju v Dnevniku). Njegovo stališče je najmanj protislovno. Z govorjenjem o potrebi po drugačnih tehnologijah gospod Novak pravzaprav »nezavedno« kritizira TEŠ 6. Bolj pregledne in »čvrste« argumente pa navajajo v piar službi v TEŠ. Poglejmo, katere argumente izpostavljajo.

Lastna sredstva TEŠ – ali res?

V TEŠ-u trdijo, da vse investicije financirajo z »lastnimi sredstvi«. Trditev, da gre za lastna sredstva, sicer z oceno o nespametnosti ali pametnosti projekta TEŠ 6 nima neposredne zveze. Vendar je bistveno pri tej trditvi nekaj drugega. Vsa ravnanja uprave TEŠ in nadzornih inštitucij – kot so vprašanje poslovne tajne in odklanjanje revizije v TEŠ s strani Računskega sodišča (RČS), navajajo na to, da hočejo davkoplačevalski interes zaustaviti na pragu elektrarne.

Po njihovem pa ne gre za davkoplačevalska sredstva. Tako naj bi tudi institucija nadzora s strani države, to je RČS, v TEŠ-u ne imela pristojnosti za revizijo, javnost pa ne dostopa do poslovnih skrivnosti. Polemika o tem še teče, končno stališče pa bo moral sprejeti Državni zbor RS, ko bo prejel mnenje zakonodajnoopravne službe DZ. Do tedaj pa izgleda, da je »civilni nadzor« nad spornim projektom, ki ga bo financirala vsa država, praktično onemogočen.

Nespodobna cena posodobitve blokov in pridobivanje ponudb

Posodobitev blokov 4 in 5 naj bi bila po informacijah iz TEŠ 450 mio eurov, kar je že v izhodišču nesprejemljiva številka. Številka je 2,5- do 3-krat previsoka in ima ambicijo že v začetku znižati primerjalno prednost posodobitve blokov 4 in 5 nasproti izgradnji bloka 6. S tem se seveda ustvarja vtis, da je TEŠ 6 edina rešitev. Vendar bloka 4 in 5 nista zastarela objekta, pač pa prav nasprotno. Gre za deloma že posodobljeno, predvsem pa neamortizirano in dobro, celo odlično vzdrževano elektrarno. Poglejmo navedbo s spletne strani TEŠ:

»Zaradi dobrih odločitev strokovnjakov pri gradnji Termoelektrarne Šoštanj imamo v TEŠ vgrajeno opremo odličnih firm iz Nemčije in Švice. V sled tega je delovanje termoelektrarne primerljivo po rezultatih proizvodnje z enakimi po Evropi, po obratovalni pripravljenosti pa jih celo prekašamo. Pečat tem rezultatom daje odlično vzdrževanje in upravljanje proizvodnih blokov.«

Visoka cena posodobitve, ki so jo predstavili v TEŠ in HSE in ki jo zdaj lahko – po informacijah iz TEŠ – pričakujemo še na osnovi naročene študije v Franciji, je nesprejemljiva. Tudi zaradi neustreznega načina izbire izvajalca študije oziroma napačnega pristopa do zadeve. Za pridobitev relevantnih predlogov o posodobitvi blokov 4 in 5 bi morali najprej izvesti javni mednarodni razpis, nikakor pa ne naročiti študije pri enem od Alstomovih podjetij. Torej posredno pri podjetju, ki Slovenijo že drži v kleščah za stomilijonske zneske. Ali je študija resnično naročena, ni znano, po nekaterih informacijah (neposredno iz TEŠ) je naročena, po drugih informacijah (iz HSE) pa se to ni zgodilo. Skratka, spet gre za poslovno skrivnost pri upravljanju z javnimi sredstvi ali za predstavo videza.

Odstranitev prvega in do sedaj edinega resnega nadzornika

Prepričan sem, da bodo zadnje kadrovske menjave v nadzornem svetu HSE, aktivnosti v smeri ekonomske izbire v celoti zavrte. Po direktivi predsednika vlade (ki je seveda pogojena s pritiski šaleškega lobija, formalno pa se kot kulisa pojavlja Agencija za upravljanje kapitalskih naložb) je bil zamenjan prvi nadzornik g. Jadranko Medak, ki je bil eden redkih, čeprav zelo upravičenih skeptikov v odnosu do projekta TEŠ 6. Tako bomo spet pri eni sami in edini zveličavni rešitvi – TEŠ 6. In temu naj bi se reklo »odločanje na osnovi enakovredne obravnave alternativ«. Naj razume, kdor more. Ker gre za farso pa tu pravzaprav ni kaj razumeti! Ali lahko kaj podobnega pričakujemo tudi v novem NEP – nacionalnem energetskega programu? Namreč prikaz alternativ brez alternativ in s priporočeno opcijo, ki je znana že vnaprej.

Brez javnega mednarodnega razpisa resne, verodostojne in za Slovenijo ugodne študije posodobitve blokov 4 in 5 v HSE ali v TEŠ ne morejo dobiti. Na takem razpisu naj bi si ponudniki konkurirali s ceno, kvaliteto, garancijo za dobro izvedbo in tudi z ustreznim rokom izvedbe – čim krajšim izpadom obratovanja. Tako bi ravnal skrben gospodar. Najnovejša napovedana praksa v zvezi s študijo pa bi nas vodila v ponovno odvisnost in podrejenost Alstomu.

Če v HSE že iščejo odgovor na možnost posodobitve neposredno pri konkretnem dobavitelju opreme, pa je nelogično, da se hkrati ne obrnejo (tudi ali predvsem) na Siemens, ker pač gre za preprosto dejstvo, da je v obeh blokih že vgrajena prav njegova oprema, prav tako pa že ima kot dobavitelj iz tega naslova vse ključne tehnične podatke in parametre obratovanja elektrarne.

Ocenjujemo, da je realna cena posodobitve blokov 4 in 5 – po primerih dobre prakse iz Nemčije, v razponu 140 – 190 mio evrov. Razpon zneska je odvisen od detaljnega pregleda vseh naprav, ki so, kot rečeno, zelo dobro vzdrževane.

Zahvaljujoč temu, da je obratovalna kondicija naprav v TEŠ odlična, večji in tudi dražji posegi izven predlaganega okvira (to je zamenjava kotlov in turbin) niso potrebni. To so mnenja tehničnih strokovnjakov, ki poznajo TEŠ od blizu, nekateri pa so tudi sami sodelovali na dosedanjih posodobitvah ter ekološki sanaciji blokov v TEŠ.

Ekološka sanacija, življenjska doba in izkoristek

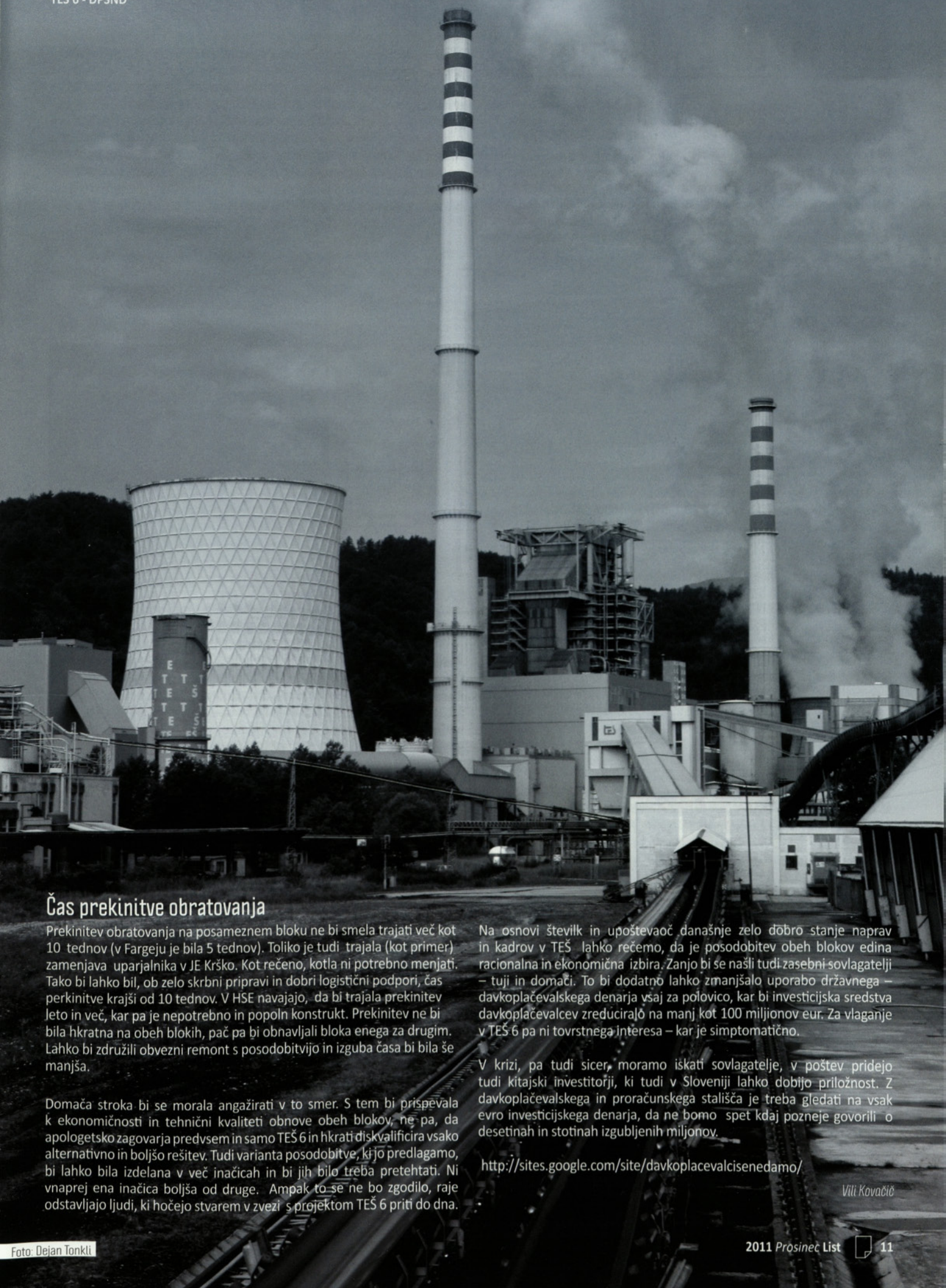
Potrebna pa bo ekološka sanacija z vgradnjo naprav za odstranjevanje plinov NOx, kar je delno že storjeno, vendar ne v toliki meri, kot bi to zagotavljal TEŠ 6. Zato je takšna dograditev nujna. Strošek je za vsak blok 60 milijonov ali skupno 120 mio eur. Ostali ekološki posegi pa ne terjajo večih vlaganj, ker so nekateri že bili storjeni.

Investiranje v podaljšanje dobe obratovanja zaenkrat ni potrebno, saj je tudi eden od najbolj kritičnih delov elektrarne, to je kotel, predviden za delovanje na bloku 4 do leta 2017, na bloku 5 pa do leta 2027. To so navedbe iz uradnih dokumentov. Obratovanje pa se lahko podaljša na obstoječih napravah že z obstoječo tehniko in tehnologijo, z delnimi posodobitvami pa še bolj. Ni pa, kot se prikazuje, za to potrebno zamenjati pol ali cele elektrarne.

V dokumentih TEŠ-a je sedanji izkoristek bloka 4 na 35 % in bloka 5 na nivoju 36 %. Podobno izhodišče so imeli v Nemčiji v Bremnu (elektrarna Farge) in so ga z menjavo kondenzatorja in lopatic na turbinah, optimizacijo številnih postopkov in izboljšano regulacijo dvignili iz 36 % na 42 % (gre za neto izkoristek). Vse to seveda pomeni tudi manj premoga in manj izpustov. Razlika med TEŠ in Fargejem je v tem, da v Fargeju uporabljajo premog boljše kvalitete, ne lignit.

V Fargeju v Nemčiji gre za okoli 10 let starejšo elektrarno od bloka 5 v Šoštanju (elektrarna je iz leta 1967). Glede na vrsto kuriva bi bili lahko upravljalci TEŠ, predvsem pa davkoplačevalci, zadovoljni tudi z nekoliko nižjim dosežkom.

Čas prekinitev obratovanja

Prekinitev obratovanja na posameznem bloku ne bi smela trajati več kot 10 tednov (v Fargeju je bila 5 tednov). Toliko je tudi trajala (kot primer) zamenjava uparjalnika v JE Krško. Kot rečeno, kotla ni potrebno menjati. Tako bi lahko bil, ob zelo skrbni pripravi in dobri logistični podpori, čas prekinitev krajši od 10 tednov. V HSE navajajo, da bi trajala prekinitev leto in več, kar pa je nepotrebno in popoln konstrukt. Prekinitev ne bi bila hkratna na obeh blokih, pač pa bi obnavljali bloka enega za drugim. Lahko bi združili obvezni remont s posodobitvijo in izguba časa bi bila še manjša.

Domača stroka bi se morala angažirati v to smer. S tem bi prispevala k ekonomičnosti in tehnični kvaliteti obnove obeh blokov, ne pa, da apologetsko zagovarja predvsem in samo TEŠ 6 in hkrati diskvalificira vsako alternativno in boljše rešitev. Tudi varianta posodobitve, ki jo predlagamo, bi lahko bila izdelana v več inačicah in bi jih bilo treba pretehtati. Ni vnaprej ena inačica boljša od druge. Ampak to se ne bo zgodilo, raje odstavljajo ljudi, ki hočejo stvarjem v zvezi s projektom TEŠ 6 priti do dna.

Na osnovi števil in upoštevajoč današnje zelo dobro stanje naprav in kadrov v TEŠ lahko rečemo, da je posodobitev obeh blokov edina racionalna in ekonomična izbira. Zanj bi se našli tudi zasebni sovlagatelji – tuji in domači. To bi dodatno lahko zmanjšalo uporabo državnega – davkoplačevalskega denarja vsaj za polovico, kar bi investicijska sredstva davkoplačevalcev zreduciralo na manj kot 100 milijonov eur. Za vlaganje v TEŠ 6 pa ni tovrstnega interesa – kar je simptomatično.

V krizi, pa tudi sicer, moramo iskati sovlagatelje, v poštevek pridejo tudi kitajski investitorji, ki tudi v Sloveniji lahko dobijo priložnost. Z davkoplačevalskega in proračunskega stališča je treba gledati na vsak evro investicijskega denarja, da ne bomo spet kdaj pozneje govorili o desetinah in stotinah izgubljenih milijonov.

<http://sites.google.com/site/davkoplacevalcisedamo/>

Vili Kovačič

Sporočila za javnost

NLB Vita – življenjska zavarovalnica

DONATORSKA AKCIJA NLB VITE – 4700 ODSEVNIH BREZROKAVNIKOV ZA 120 VRTCEV PO CELI SLOVENIJI

Šoštanj, 17. 1. 2011

Malčki vrtca Občine Šoštanj, so danes prejeli odsevne brezrokavnike, ki jih bodo lahko nosili na sprehodih in tako v krajših zimskih dneh, ko je vidljivost dodatno zmanjšana, opozarjali voznike na večjo previdnost.

NLB Vita, življenjska zavarovalnica, z donacijo 4700 vidnih brezrokavnikov

malčkom v 120 vrtcih po Sloveniji, izraža skrb za večjo varnost predšolskih otrok na sprehodih in na ta način zagotavlja tudi njihovo večjo opaznost pri voznikih.

NLB Vita, življenjska zavarovalnica, tako nadaljuje z aktivnostmi, ki malčke osveščajo o varnosti. Malčki že poznajo lutkovno igrico Vito in Svit, katere glavni junak je maskota NLB Vite - malček Svit, ki na enostaven in otrokom prijazen način pripoveduje o različnih vidikih varnosti v našem vsakdanu. »Prepričani smo, da s tovrstnimi družbeno odgovornimi aktivnostmi lahko dodamo košček v mozaiku, ki zagotavlja dodatno varnost najmlajšim in nenazadnje tudi njihovim družinam,« je ob današnji izročitvi vidnih brezrokavnikov povedala Marina Pernat, vodja poslovalnice, NLB d.d. Podružnica Savinjsko - Šaleška, Poslovalnica Šoštanj.

Premogovnik Velenje

pripravlja: Tadeja Mravljak Jegrišnik, vodja Službe za odnose z javnostmi, tel.: 051-638-154

NAJVEČJI DOSEŽEK PREMGOVNIKA VELENJE PO TREH MESECIH DELOVANJA DOSEGA SVOJ CILJ

17. novembra 2010 je v jami Pesje pričel z obratovanjem odkop z imenom k.-50/C. Ta odkop je največji dosežek Premogovnika Velenje v nekaj zadnjih letih, saj je na njem montirano najzmogljivejše hidravlično podporje, ki so ga skupaj s proizvajalcem razvili tudi naši strokovnjaki.

Podporje je po prvih treh mesecih odkopavanja doseglo svoj cilj, saj smo z njim povečali učinke odkopavanja ob hkratnem zagotavljanju varnosti za zaposlene. Na tem odkopu, katerega dolžina je 684 metra in širina 150 m, dovoljena odkopna višina pa med 20,1 in 47,8 metra, so doslej obratovali 41 delovnih dni. Dnevni napredek odkopa je v povprečju znašal nekaj manj kot 3 metre. Predvidena povprečna dnevna tonaža je 8.500 ton oz. skupno okoli 1 mio 600.000 ton. Do sedaj je bilo pri skupnem napredku 124,3 metra odkopanega 313.719 ton premoga. Odkop bo predvidoma deloval 192 odkopnih dni oz. nekaj manj kot 10 mesecev.

Posebnost odkopa k.-50/C je v tem, da je na njem montiranih 85 kompletov odkopnega hidravličnega podporja širine 1,75 m. Sekcije hidravličnega podporja v Premogovniku Velenje ne opravljajo samo funkcije podpiranja sloja premoga, temveč so tudi delovni stroji, saj sodelujejo pri točenju premoga iz stropa in pri pridobivanju premoga spredaj, pri čelni steni, v čemer je Premogovnik Velenje edinstven v pridobivanju premoga, po pridobljenem premogu na specifično površino odkopa pa predstavlja sam svetovni vrh učinkovitosti. Kot zanimivost dodajmo, da je ena sekcija hidravličnega podporja težka 20 ton, kar pomeni, da samo 85 sekcij predstavlja težo 1.700 ton, prišteti pa je treba še odkopni transporter

Foto: arhiv

in pridobivalni stroj. Na odkopu je vgrajen tudi avtomatizirani sistem za odpraševanje. Dobre rezultate je pohvalil tudi direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved: »Veseli smo, da se je najnovejše podporje, ki ga imamo na tem odkopu in je trenutno najboljše podporje za odkopavanje debelih slojev premoga v svetu, izkazalo kot zelo učinkovito. Odkop je dokaz dobre tehnološke opremljenosti našega podjetja, saj ta z vrhunsko elektro-strojno opremo dosega izjemne in rekordne rezultate ter je plod lastnega inženirskega znanja. Kaže na strokovno usposobljenost zaposlenih, ki delajo na tem odkopu oz. skrbijo za njegovo delovanje.«

V PREMGOVNIKU VELENJE ZAGNALI NOVO DIZELSKO LOKOMOTIVO SCHARF

V Premogovniku Velenje – enem največjih in najsodobneje opremljenih premogovnikov s podzemno eksploatacijo v Evropi, smo v sredo, 12. januarja 2011, v centralni remizi zagnali novo visečo dizel lokomotivo Scharf, dolžine 37 metrov. Z nabavo novih lokomotiv Scharf tipa DZ 1800 se je bistveno povečala zmogljivost in zanesljivost transporta materiala in ljudi.

Direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved je ob novi pridobitvi dejal: »S to najnovejšo pridobitvijo, s katero bo mogoče še izboljšati pogoje za dostavo materiala in opreme na najbolj oddaljena delovišča, nadaljujemo posodobitev opreme, revitalizacijo naših bistvenih tehnoloških sklopov. Stalno posodabljanje voznega parka je za nemoteno odvijanje proizvodnega procesa v Premogovniku Velenje izjemno pomembno, saj dnevni napredki pri odkopavanju in izdelavi jamskih prostorov zahtevajo zelo močno logistično podporo. Tudi rekordni rezultat 9 metrov dnevnega napredka, 10 tisoč ton premoga na horizontalni koncentraciji in 25 tisoč ton premoga na samo dveh odkopih v enem dnevu so rezultat dela naših rudarjev, domačih strokovnjakov ter dobre tehnološke opreme.«

Trenutno je v Premogovniku Velenje v obratovanju 9 lokomotiv, dve pa sta predelani v vlak za prevoz težjih bremen. Novejših lokomotiv je 7, enakega tipa DZ1800 2+2 je tudi zadnja lokomotiva, dobavljena v decembru 2010. Nove lokomotive so varnejše, enostavnejše in močnejše

in zato tudi dobro sprejete pri uporabniku. Dostop pri vzdrževalnih in servisnih delih je lažji. Nove generacije lokomotiv so tudi čistejše, glede izpustov škodljivih emisij v ozračje pa tudi varčnejše, saj v povprečju porabijo za približno 15 % manj goriva od starih. Kabine so prav tako večje in udobnejše ter opremljene za medsebojno komunikacijo. Serviser proizvajalca SMT Scharf Rainer Nottebon, ki je po sestavi in montaži lokomotivo pregledal, nastavil in preizkusil, je pohvalil dobro in

natančno delo naših vzdrževalcev. Lokomotiva, ki je izdelana in certificirana namensko za uporabo in obratovanje v rudnikih s prisotnostjo metana do 1,5 %, je namenjena transportu materiala, elektro strojne in rudarske opreme ter po potrebi tudi ljudi do jamskih delovišč.

Lokomotiva oz. kompozicija sestavljena iz strojnega dela, hladilne enote z elektro opremo, štirih pogonov z zavorami, štirih dviznih gred za prevoz tovora, dveh kabin. Vsi sklopi so med sabo povezani z močnim gibljivim veznim drogovjem. V strojnem delu se nahaja vodno hlajeni 4-cilindrični vrstni turbo dizelski motor z direktnim vbrizgom goriva. Motor razvije moč 80 KW pri 1800 vrt/min in požene lokomotivo do max. hitrosti 2,4 m/s. Izpušni plini potujejo v izpušni zbiralnik in se ohlajajo v vodni

kopeli. Motor preko sklopke poganja glavno hidravlično črpalko, katera zagotavlja hidrostatični tlak za pogon hidromotorjev pogonskih tornih koles in pritisk na tirnico. Poleg tega daje tudi potreben tlak za odpiranje in zapiranje zavor.

Za prevoz materiala in opreme so vgrajene 4 dvizne grede s skupno nosilnostjo 21 ton, od katerih ima ena nosilnost 6, ostale tri pa 5 ton. Vsaka dvizna greda ima svoj pogon z reduktorjem za dviganje in spuščanje nosilne bremenske verige ter ima varnostno blokado proti preobremenitvi. Verige so opremljene z dvojnimi kavljji za lažje pripenjanje vozniških enot in opreme.

V sredo, 12. januarja 2011, je direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved v Muzeju premogovništva Slovenije v Velenju pripravil sprejem ravnateljev in predstavnikov izobraževalnih institucij Šaleške doline. Na njem je predstavil delovanje Premogovnika Velenje v letu 2010 in njegove načrte za prihodnost.

Sprejema sta se udeležila tudi vodja Kadrovske-splošnega področja Sonja Kugonič in vodja Izobraževalnega centra Skupine PV Boris Potrč. Dr. Milan Medved je izpostavil pomembnost sodelovanja podjetja z lokalno skupnostjo ter med izobraževalnimi ustanovami in gospodarskimi panogami občin Šaleške doline ter širše, saj se vse bolj zavedamo, da moramo za razvoj naše doline in celotne regije tukaj zadržati in ohraniti visoko izobražen kader.

GOSTJE NAVDUŠENI NAD PREDSTAVLJENO TEHNOLOGIJO

(Velenje, 12. maja 2010) – Med 10. in 11. januarjem 2011 so se v Premogovniku Velenje na delovnem obisku mudili predstavniki turškega rudnika. Goste je sprejel direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved s sodelavci. Po predstavitvi podjetja in razvojnih načrtov so si ogledali pripravsko in odkopno delovišče, črpalno postajo, remizo, remontne delavnice, dispečerski center, skladišča in dežurni center, čemur so sledili pogovori po posameznih področjih, v katerih so velenjski strokovnjaki gostom iz Turčije predstavili primere dobre prakse ter možnosti sodelovanja med obema rudnikoma. Gostom so predstavili tudi delovanje in opremljenost jamske reševalne čete.

Turški predstavniki so povedali, da imajo za seboj več kot 23 let delovnih izkušenj s področja rudarskih tehnologij. V Sloveniji so bili prvič, prav tako so prvič videli Velenjsko odkopno metodo produkcije premoga v živo. »Vaši strokovnjaki so odgovorili na vsa naša vprašanja glede tehnologije izkopavanja. Dogovarjamo se, da bi vašo tehnologijo prenesli v turške rudnike. Sicer smo tudi v Turčiji razvili že nekaj metod izkopavanja premoga, vendar si želimo, da bi tudi vašo metodo pridobivanja debelih slojev uporabili v Turčiji. Obiskali smo že veliko premogovnikov po svetu, ampak moramo poudariti, da je Premogovnik Velenje eden izmed najučinkovitejših na svetu.

Ker ima Premogovnik Velenje visoko tehnološko razvito in napredno tehnologijo, ki jo z lastnimi strokovnjaki ustvarjamo in razvijamo v čedalje večji meri tudi sami, vidimo svoje ambicije v sodelovanju pri modernizaciji turških rudnikov. Podobno kot drugje v Evropi se tudi v JV regiji nadaljujejo investicije v modernizacijo pridobivanja premoga, ki bo eden ključnih energentov tudi v prihodnjih desetletjih.

Direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved je zato ob obisku dejal, da Premogovnik Velenje nadaljuje svoj t. i.

pohod v smeri prodaje svojih znanj in storitev izven Slovenije. Po uspešno zaključenih projektih v Bosni v letu 2009, ki so se nadaljevali tudi v preteklem letu, sedaj potekajo resni pogovori s predstavniki turških rudnikov po prenosu Velenjske odkopne metode (VOM) v njihove razmere. »V tem tednu je bila tukaj na obisku številna delegacija z rudarskega področja, ki skupno zajema preko 400 mio ton zalog premoga. V Turčiji so trdno odločeni, da bodo domači premog kot zanesljiv energent uporabljali tudi v prihodnosti, zato se pospešeno odločajo za modernizacijo podzemnega pridobivanja premoga, kjer so praviloma kvalitetnejši premogi kot na površinskih kopih. Glede na interes in zasedbo turške delegacije je njihova namera po uvedbi sodobnejših metod rudarjenja v njihove rudnike zelo močna. V Premogovniku Velenje so turške predstavnike sprejeli najboljši strokovnjaki, ki poleg tega, da obvladajo rudarsko stroko z vseh vidikov – tako z rudarskega, strojnega kot elektropodročja – so sami sodelovali že tudi pri vpeljavi Velenjske odkopne metode tudi v drugih rudnikih. Nadaljevanje internacionalizacije delovanja Premogovnika Velenje je za nas izjemno pomembno, saj s tem ne samo da prenašamo kvalitete VOM, ki dokazano sodi med najučinkovitejše pri odkopavanju debelih slojev premoga, ampak to prenaša tudi delovna mesta z visoko dodano vrednostjo.«

Dogodki in ljudje

Decembrski prazniki v Centru starejših Zimzelen

Stanovanci PV Centra starejših Zimzelen v Topolšici so v decembru na različnih prireditvah in ob drobnih pozornostih doživeli čar božično-novoletnih praznikov. 5. decembra jih je obiskal Miklavž, 18. decembra pa so v avli centra odprli jaslice, ki jih je postavil domačin Tine Volk, član Društva jasličarjev Slovenije. Pri postavitvi jaslic je sodeloval tudi mizar Tine Perovec in skupaj sta ustvarila veličastne jaslice z vsemi potrebnimi elementi – mestom, hlevčkom s sveto družino, živalmi, potokom in lučkami kot ognji. Navdušile so tako stanovance kot obiskovalce centra.

Odprtje jaslic so s pesmimi obogatili člani Okteta Zavodnje in flavtistka Barbara Spital, prireditve pa se je udeležilo tudi veliko krajanov Topolšice, saj je turistično društvo v kraju v prazničnem času organiziralo odmevno prireditev Božično veselje ob jaslicah s pohodom od jaslic do jaslic.

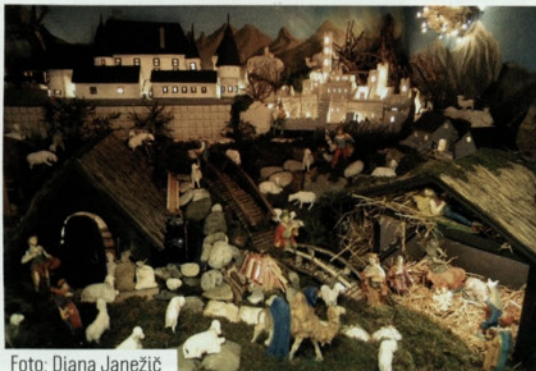

Foto: Diana Janežič

Božični čas so stanovalcem Zimzelena 21. decembra popestrili učenci OŠ Topolšica s pevskim in plesnim nastopom ter 23. decembra moški pevski zbor France Prešeren iz Vojnika. Vstop v novo leto so v Zimzeleno zaznamovali z novoletno večerjo 28. decembra, na kateri so se jim pridružili tudi mnogi svojci stanovancev. Za vedro razpoloženje so skrbele citrarka Tanja Lončar in pevka Branka Lončar ter Mojca Marš kot klovnesa Pika Flika.

Praznično razpoloženje so ustvarile tudi gospodinje in kuharice v centru, ki so poskrbele za peko peciva, novoletno okrasje pa so v veliki meri izdelali stanovanci ob pomoči dijakinje aranžerk Šole za hortikulturo in vizualne umetnosti v Celju. 5. januarja so stanovance Zimzelena obiskali še sv. trije kralji in naznanili konec božičnih praznikov.

Diana Janežič

Foto: Diana Janežič

Božično veselje v Topolšici

Sobota, 18. decembra, nam je ponudila pravo zimsko pravljico, takšno kot se je spominjamo le starejši. V Topolšici pa smo pravljico potegnili v večer, ko smo na ogled postavili jaslice v naravni velikosti.

Zdaj je že navada, da Turistično društvo Topolšica vsak mesec organizira pohod. Tokrat smo ga poimenovali Božično veselje, ker smo potovali od jaslic do jaslic. Pot smo začeli pred Termami Topolšica, kjer so se nam, domačinom, pridružili tudi gostje hotela. Najprej smo šli skozi park in spoznali zgodovino termalnega zdravišča. Zvedeli smo, kakšno vlogo so imele stavbe, ki so še ostale iz tistih časov, in kje so stale še druge.

V Center starejših Zimzelen v Topolšici smo prišli prav na otvoritev njihovih jaslic, ki jih je naredil Volkov Tini ob pomoči Toneta Perovca. Prijazen program in okusna pogostitev nam je dala energije za nadaljevanje poti do cerkve sv. Jakoba. Študentka Dijana Šmon nam je povedala vse o cerkvi. Hriberškovi so nam ob bogato obloženi mizi in zakurjeni peči dopolnili energijo za zadnji del poti, ki nas je vodila do Zafršnikove domačije.

Družina Pergovnik je turističnemu društvu prijazno odstopila svoj »marof«, da smo pod njim lahko postavili prav posebne jaslice v naravni velikosti. Zaradi skromnih sredstev smo letos postavili na ogled le sveto družino, za naslednje leto pa jih nameravamo dopolniti. Avtor teh jaslic je Tomaž Langus. Pomagali pri delu pa so še Tini Koželjnik, Milena Rožič, Edo Pergovnik in Franc Šmon.

Župan Darko Menih se je odzval naši prošnji in otvoril jaslice. Ob tem je pohodnikom in obiskovalcem jaslic namenil nekaj prijaznih besed zahvale in dobre želje. Topolške gospodinje so poskrbele za dobro obloženo mizo, Picerija Laguna za zakuhano vino in čaj, gospodar je pripravil ogenj, ob katerem smo se grel in spontano je zaplavala pesem. Ob vsem tem smo se še pozno v večer družili krajanj in gostje hotela.

Tokratnega pohoda se je udeležilo okoli 30 pohodnikov. Še posebej veseli smo bili, ker sta se pohoda kljub obilici snega udeležila gosta hotela iz Mengša, ki sta z nami potovala na Martinovem veselju. Vse, ki bodo v teh dneh obiskali Topolšico, vabimo, da sledijo puščicam in si ogledajo Zafrške jaslice. Ne bo vam žal.

Sv. Trije kralji v Zavodnjah

Po zelo dolgem času je Kulturno društvo I. N. na pobudo gospoda Bernarda Roglška organiziralo pohod Sv. treh kraljev v vasi Zavodnje.

Do sedaj so to navado izpolnjevali člani Turističnega društva Lajše, za kar se jim člani KUD Zavodnje lepo zahvaljujejo. Zavodnjski Sv. trije kralji so obiskali domove na podeželju in v vasi, ter ob tej priložnosti darovali blagoslovljeno vodo in kadilo, kot je to bilo v navadi v starih časih. Naloga je bila za eno skupino dokaj zahtevna. Vseh oddaljenih kmetij zaradi omejenega časa ni bilo mogoče obiskati. Krajanom se za to iskreno opravičujemo. Zahvaljujemo pa se vsem, ki so Sv. trem kraljem darovali materialno in finančno. Del finančnega izkupička bomo porabili za darovanje revnim otrokom, ostalo pa za stroške garderobe in ostale opreme. Ta običaj bo na željo krajanov potekal v bodoče vsako leto.

Dedek Mraz je obiskal Topolšico

28. decembra smo se krajani in gosti term Topolšica srečali v parku in se zabavali z glasbeniki Roberta Goličnika in otroki iz Vrtca Urška. Mali prigrizek, toplo pijačo in klepet je ogrel še obisk dedka Mraza. Še posebno so ga bili veseli najmlajši, ki so se zgrnili okoli njega in mu šepetali svoje želje.

Novoletne pregrehe pri hrani in pijači pa Topolščani že 12 let tradicionalno »čistimo« s pohodom z baklami čez Lom. Letos se ga je udeležilo preko 80 pohodnikov iz različnih krajev Slovenije in tudi Italijani so bili z nami. Z nami je bila tudi narava, saj je mraz malo popustil in nebo nam je namenilo nekaj snežink in pobelilo pokrajino, ki se nam je ponujala ob pogledu v dolino.

30 let Društva varnostnih inženirjev DVI Velenje

Pred tremi desetletji so varnostni inženirji s področja Šaleške doline in širše ustanovili svoje strokovno društvo varnostnih inženirjev DVI Velenje, Miroslava Mohorka pa izvolili za prvega predsednika z dvojnim mandatom. Društvo deluje na področju Koroške, Zgornje Savinjske in Šaleške doline, sedanjí predsednik Nikola Vlahović pa opravlja dela v okviru Termoelektrarne Šoštanj. Društvo je v določenih obdobjih štel do 80 članov, sedaj še med 30 in 40. V treh desetletjih so ga vodili predsedniki, pretežno varnostni inženirji, Miroslav Mohorko, Boris Brešar, Dobrica Dimić, Zvone Korenjak, Breda Verbovšek, Dobrivoj Runjak, Mirko Vošner, Jože Miklavc in sedaj Nikola Vlahović iz TEŠ. Temeljno poslanstvo je bilo in je še danes izobraževanje, izmenjava izkušenj, strokovno izpopolnjevanje članov ter stik z nacionalnimi institucijam s tega področja. Preko aktivnega delovanja pri Zvezi društev varnostnih inženirjev Slovenije so tako tudi sogovorniki z inšpekcijskimi službami ter Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve. Na pobudo Zveze DVI Slovenije ter z močno podporo DVI Velenje so 29. novembra leta 2000 v Velenju ustanovili Zbornico za varnost in zdravje pri delu, ki v Sloveniji uspešno in samostojno deluje že polnih deset let. Sredi decembra so v Hotelu Paka v Velenju pripravili slavnostno akademijo ob dvojnem

Foto: Jože Miklavc

jubileju, 30-letnici DVI Velenje in 10-letnici uspešnega delovanja Zbornice VZD RS. Zbranim so spregovorili predsednik DVI Velenje Nikola Vlahović, predsednik zbornice Milan Dobovišek in pomočnik glavnega republiškega inšpektorja dela mag. Boris Ružič. Varnostnim inženirjem, vključenim v te institucije, so izrazili priznanje za njihovo delo in poslanstvo na področju humanizacije dela. Kulturni program slovesnosti pa so okvirili s prijetnim glasbenim nastopom Okteta TEŠ iz Šoštanja.

Jože Miklavc

Blagoslov konjev v Šentilju pri Velenju

Že petnajsto leto zapovrstjo so v mali vasi Arnače pri Velenju (Šentilj), pri osnovni šoli in cerkvi svetega Ilije, člani Turističnega društva Šentilj organizirali prireditev ob štefanovem z blagoslovom konjev. Letos so jo povezali tudi z obeležjem 20-letnice plebiscita o osamosvojitvi Slovenije. Osrednji osebnosti tega dogodka sta bila ustanovitelj tega plemenitega dogajanja Mirko Vranjek, tudi sam strasten konjerejec, ter iskrivi TV-voditelj Toni Rehar iz Šoštanja, ki do podrobnosti pozna že vse konjiče in njihove lastnike. Ob jubilejni prireditvi pa je potrebno omeniti tudi Sandija Potočnika in Slavka Dobelška, ki sta v prvih letih izdatno sodelovala z Vranjekom, že več kot deset let pa tudi Šoštanjčan Valentin Heindl, ki je poskrbel za izvirne spominke za vse lastnike konj. Blagoslova se je udeležilo 109 lastnikov s svojimi konji in vsi so bili zelo lepo sprejeti. Svoje "prijatelje" so pripeljali na obred lastniki konj iz Gaberk, Plešivca in okolice Šoštanja, člani Konjenice Pirešica (Šentilj, Vinska Gora, Ponikve in Pirešice), Šaleške konjenice, Paškega Kozjaka, Mlade konjenice Šaleške doline, Malteške konjenice Polzela, konjeniki iz Dobrne, Gotovelj, s Koroške in celo iz Maribora ter domači, Vranjekovi konjeniki iz Ložnice. Tudi ljudski spominkar Valentin Heindl je delil spominska darila, kot že vsa prejšnja leta. Župnik tamkajšnje cerkvice Andrej Mazej pa je z

Foto: Jože Miklavc

blagoslovljeno vodo orosil slehernega štirinožca in če je to priporočil Toni Rehar, tudi kakšnega jezdeca. Dogodek so kulturno in poskočno pospremili člani Upokojenskega pevskega zbora Šentilj, Pihalnega orkestra Hramše ter parada harmonikarjev, Stane Grudnik, Goterčki Roberta Goterja ter Harmonikarski orkester Robija Goličnika.

Jože Miklavc

RGP uredil brežino in parkirišče pri Centru starejših Zimzelen

RGP je konec novembra lani na zgornji strani PV Centra starejših Zimzelen v Topolšici začel sanacijo brežine. V glinasti hribini so lokalni izviri vode, zato je bil teren plazovit in je silil na manjše parkirišče za centrom. V zahtevni sanaciji brežine, ki so jo končali 23. decembra, so naredili oporni zid, s tem pa povečali tudi parkirišče, na katerem je zdaj prostora za 35 avtomobilov. Ko bodo ugodne vremenske razmere, bo izvajalec položil še asfaltno prevleko.

Šport in rekreacija

KK Elektra po odigranem 10. krogu lige Telemach odlična 2. na lestvici

Za košarkarji Elektre je odličen 1. del sezone v 1. SKL oz. ligi Telemach. Letošnje koledarsko leto so zaključili s tremi zaporednimi zmagami na domačem parketu. Najprej so v 6. krogu pokala SPAR premagali ekipo Parklji Bežigrad in se tako uvrstili na zaključni turnir najboljših 8 ekip v pokalu SPAR. V ligi Telemach pa so nato v velikem lokalnem derbiju premagali Hopse Polzela in nato še popolnoma povozili zelo ambiciozne novince v ligi ekipo Maribor Messer.

6. krog pokala SPAR, 7. 12. 2010

Elektra Šoštanj : Parklji 72 : 63 (10 : 17, 20 : 22, 22 : 10, 20 : 14)

Horvat 18, Jeršin 14, Miljković 12, Paravinja 17, Čebašek 11, Krejčič 10

Po povratnih tekmah 6. kroga Pokala Spar je jasno, katerih osem ekip se bo februarja borilo za naslov prvaka te sezone. Krki, Unionu Olimpiji, Heliosu Domžale ter Šentjurju se bodo v boju pridružili Hopsi Polzela, Geoplin Slovan, Zlatorog in Elektra Šoštanj. Finalni turnir bo na sporedu od 10. do 13. februarja, prireditelj pa bo znan v kratkem.

Elektra Šoštanj je zaslužno premagala Parklje, čeprav prvi polčas ni obetal tako lahke zmage. Parklji so v 1. polčasu igrali odlično v obrambi in zelo smelo v napadu. A očitno je v premoru domači strateg Hauptman znal usmeriti igralce v pravo smer, saj so takoj zaigrali kot preroreni in razlika se je najprej topila in nato samo še zviševala. Že kar precej pred koncem tekme so v igro stopili prav vsi mlajši igralci Elektre, ki tudi niso razočarali. Z uvrstitvijo na finalni turnir je KK Elektra Šoštanj že dosegla enega od dveh zastavljenih ciljev v tej sezoni.

9. krog, sobota, 11. 12. 2010

ELEKTRA ŠOŠTANJ - HOPSI POLZELA 73 : 66

(21 : 20, 17 : 12, 12 : 16, 23 : 18)

Odbojka

Zadnjo tekmo v letu 2010 so članice končale z zmago doma nad ekipo Črne. Po dokaj izenačenem boju v vsakem nizu in potem, ko so tretjega klonile, so v četrtem – zadnjem nizu vendarle pokazale več znanja in želje po zmagi in ga dobile s 25 : 19.

Januarja so nadaljevale drugi del z gostovanjem na Ljubnem in se vrnila z zmago 3 : 0. Trenutno zasedajo 4. mesto na lestvici s 24 točkami.

Februarja jih čakajo še zadnja tri kola, in sicer:

5. 2. Kajuh Šoštanj : Cinkarna Celje

12. 2. Kajuh Šoštanj : Mežica

19. 2. ŽOK Vuzenica : Kajuh Šoštanj

Takrat bo tudi znano, kakšne so možnosti za napredovanje.

Deklice pri MALI ODBOJKI so decembra odigrale prvi turnir v Preboldu. Zasedle so tretje mesto in se tako uvrstile v 1. krog repasaža. Poleg pravil se je v letošnji sezoni pri mali odbojki spremenil tudi sistem tekovanja. Med štirimi sodelujočimi ekipami se za prvi dve tekmi določijo nasprotniki glede na uvrstitev v prejšnjem krogu (prva in druga tekma). V nadaljnjih dveh tekmah se pomerita med sabo zmagovalni ekipi in poraženi ekipi prvih dveh tekem. V zadnji tekmi turnirja pa se pomerita poražena ekipa v tekmi zmagovalcev in zmagovalna ekipa v tekmi poražencev. Tako so naše deklice v prvi tekmi premagale ekipo Mozirja (2 : 0), v drugi izgubile z ekipo Spodnje Savinjske (2 : 1) in se nato ponovno srečale z ekipo Mozirja, ki pa je bila v drugo boljša in zmagala z 2 : 1 v nizih.

V nadaljevanju so 15. januarja v Braslovčah odigrale 1. krog repasaža. Premagale so ekipo Cinkarne Celje II. (2 : 0) in ekipo Prebolda (2 : 1). Zaslužno so osvojile 1. mesto turnirja in napredovanje v 2. krog repasaža. Tekmovanja v MALI ODBOJKI so se pričela 8. januarja. V prvem krogu so

Spin jeseni drugi

Člani in članice Namiznoteniškega kluba SPIN Šoštanj so v sredini decembra, odigrali in zaključili jesenski del tekovanja v skupini B Lige Sava-Savinja. Osvojili so odlično drugo mesto. Prvo mesto v tej skupini je osvojila ekipa iz NTK Tempo Velenje, na tretjem pa se nahaja ekipa iz NTK Brestanice. Za NTK Spin so igrali naslednji tekmovalci: Jožef Mazej, Jolanda Belavič, Polona Belavič in Andrej Sušec. Redni spomladanski del tekem se bo torej nadaljeval januarja 2011. Tekmovalci in tekmovalke so z razpletom jesenskega dela zadovoljni, saj so se, primerjalno z lanskim letom, povzpeli po lestvici za eno mesto navzgor. Upajo, da bodo uspešni tudi v spomladanskem delu tekovanja, ki jih čakajo doma in v gosteh.

Mirjana Ramšak

Horvat 22, Nuhanović 20 (7 skokov); Thondique 19 (14 skokov, 6 podaj), Venta in Podvršnik po 14.

V lokalnem derbiju so tokrat zaslužno slavili domači košarkarji. V odlični atmosferi polne Športne dvorane Šoštanj so igralci obeh ekip prikazali dobro igro, a je na koncu odločila dnevna forma domačih igralcev in trda obramba. Predvsem sta v domači ekipi odlično igrala Tadej Horvat in Salih Nuhanović.

IZJAVI TRENERJA PO TEKMI: Dušan Hauptman, trener Elektre: "Mislim, da je bil to pravi lokalni derbi, saj je šlo za izenačeno, težko in trdo tekmo, ki morda ni bila tako lepa na pogled, je pa bila polna energije in taktičnih zamisli. Ključna je bila naša ekipna obramba, s katero smo vodili celo tekmo in na koncu zmagali, zato sem zelo zadovoljen."

10. krog, sobota, 18. 12. 2010

ELEKTRA ŠOŠTANJ : MARIBOR MESSER 85 : 51

(20 : 10, 13 : 17, 24 : 15, 28 : 9)

Jeršin 21 (16 podaj), Miljković 17 (6 podaj); Jovanović 13, Remus 10.

Košarkarji Elektre so na najboljši možni način zaključili letošnje koledarsko leto. Z visoko in zanesljivo zmago proti Mariboru so dokazali, da so upravičeno tako visoko na prvenstveni lestvici. Razveseljivo je tudi, da so priložnost za igro dobili vsi igralci s klopi in jo tudi odlično izkoristili in razliko do konca tekme le še povečali.

Najboljšo igro v dresu Šoštanjčanov je prikazal Boris Jeršin, ki je dosegel 21 točk in kar 16 podaj in si tako prislužil naziv najkoristnejšega igralca 10. kroga lige Telemach.

Foto: SiNi

bile naše deklice proste, zato se bodo v tekmovanju vključile v 2. krog 22. januarja.

Odhajajo v Braslovče, kjer bodo poleg naši deklic še ekipi Braslovč I. in II. in ekipa Prebolda II. Pravila in sistem igre ostajajo enaki kot lani, razlika je le v tem, da se, ne glede na rezultat

po dveh nizih, igra tudi tretji niz do 25. točke na razliko.

Konec januarja, natančneje 23. 1., začne drugi del tekovanja v A ligi kadetinj. V skupini A liga – vzhod 2 se bodo pomerile z ekipami Prevalj, Braslovč, Spodnje Savinjske, Mislinje in Kostmann Slovenj Gradec.

Odlično pa so decembra v Slovenj Gradcu z dodatnimi kvalifikacijami za A ligo opravile starejše deklice. V obeh tekmah, tako proti ekipi KLS Ljubnega kot tudi proti ekipi Kostmann Slovenj Gradec, je bilo napeto do zadnje točke. V obeh tekmah so bile boljše naše deklice z rezultatom 2 : 0 v nizih in zaslužno osvojile 1. mesto turnirja in napredovanje v A ligo. Začetek novega leta in drugega dela sezone se je obetavno začel, želimo si tudi takšnega nadaljevanja.

Breda Goltnik

Foto: Andrej Goršek

Foto: arhiv

Uspešni pionirji

Na finalnem turnirju U14 v Novem mestu se ni izšlo vse po željah KK Elektra. V Novo mesto so odpotovali precej optimistični in kot edina neporažena ekipa po rednem delu prvenstva. Na finalnem turnirju, ki je trajal od 10. do 12. 12. 2010, so košarkarji Elektre prikazali borbeno in dobro igro. Na prvi tekmi so po podaljškju premagali KK Postojna, na drugi tekmi so tesno izgubili proti KK Krka. Tretji dan je bila na sporedu najbolj pomembna tekma dveh, po rednem delu najboljših ekip. In sicer sta se udarili ekipa Elektre in Uniona Olimpije. Ob morebitni zmagi Elektre bi prvaki postali prav slednji, a so tekmo zaslužno dobili Ljubljancani. Košarkarji Elektre so tako osvojili končno 3. mesto, kar pa je prav tako izjemen uspeh za KK Elektra. V najboljši peterki turnirja je tudi igralec KK Elektra Kaj Špegel. Pionirji U14 so tako ponovili uspeh mlajših pionirjev U12, ki so na finalnem turnirju v Šoštanju prav tako osvojili 3. mesto. Odlični rezultati pionirjev KK Elektra pomenijo, da se za prihodnost košarke v Šoštanju in Šaleški dolini ni potrebno bati.

Foto: SiNi

Tomaž Sinigajda

Novi zmagovalci Ravenske lige 2010

Športno društvo Ravne je konec septembra na igrišču v spodnjih Ravnah organiziralo zadnje kolo lige 2010 v malem nogometu. V deževnem in hladnem nedeljskem popoldnevu se je najbolje odrezala ekipa Frajkinclerjev, ki je tako prekinila šestletno obdobje zaporednih zmag ekipe Gosposka ulica. Najboljša tri mesta lige za leto 2010 v Ravnah so dosegli: 1. mesto Frajkinclarji, 2. mesto Politična ulica in 3. mesto Zlatorogi. Za najboljšega vratarja je bil razglašen Srečko Ledinek, najboljši strelec je bil Simon Pečovnik. Nagrado za fair play ekipo si je prislužila zmagovalna ekipa Frajkinclarji.

A. Grudnik

Foto: arhiv

Pravljlični prehod

Mesec december smo taborniki Rodu Pusti grad Šoštanj začeli skoraj pravljlično. Vsakoletni prehod in za murne prva taborniška prisega je letos potekala 3. decembra v soju bakel v čudoviti zimski idili ob Družmirskem jezeru. Cela četica novih murnčkov je komaj čakala, da dobijo svoje prve taborniške rutice. Čisto nič manj navdušeni pa so bili tudi novopečeni MČ-ji in GG-ji. Res lep uvod v praznični in pravljlični december.

SiNi

Foto: SiNi

V Muzeju premogovništva Velenje

Meseca decembra smo v Rodu Pusti grad Šoštanj za naše mlade tabornike pripravili izlet v Muzej premogovništva Velenje. Okoli 40 tabornikov se nas je v dveh skupinah spustilo v podzemlje in si ogledalo, kako so si svoj kruh nekdaj služili rudarji. Manjkala ni tudi prava knapovska malica, ki nam je zelo teknila. Rudarsko delo je težko in umazano, zrak v temnih rovih je hladen in drugačen, a dokler se sam o tem ne prepričaš, si je vse to težko predstavljati. In muzej je imenitna priložnost, da vse to vidimo in doživimo z lastnimi očmi. Naši otroci so v muzeju res uživali, najbolj pa jih je navdušila vožnja z vlakcem in kopica velikih strojev in rudarskih pripomočkov. A za delo rudarja se verjetno ni nihče odločil ... ali pač. Bomo videli.

SiNi

Rupnik še dalje šef

Na voliilnem občnem zboru Šahovskega kluba Šoštanj, den 29. 12. 2010 je bil za predsednika še naprej izvoljen Gregor Rupnik, člani upravnega odbora pa so postali Drago Šumnik Luka, Aleksander Ferenc, Iztok Vrtačič in Danilo Zajc. Za konec so člani kluba odigrali tradicionalni šahovski turnir na katerem je zmagal kot gost Goršek iz Velenja pred Pečecnikom in Kovačem.

Igrarija

Podobno kot lansko leto smo se tudi letos v Rodu Pusti grad Šoštanj odločili, da bomo leto zaključili na igriv način. V soboto, 18. 12., smo v prostorih Gasilskega doma Šoštanj organizirali igrarijo. Od 17.00 do 19.00 so se v različnih igrah merili naši gozdniki in gozdnice (taborniki, stari od 10 do 14 let) ter nato od 19.00 naprej še popotniki in popotnice, torej srednješolci in starejši taborniki. Ob dobrih toplih sendvičih, brezalkoholni pijači in igrah, kot so: Activity, DanceMat, Enka, Človek ne jezi se, Twister in še kopico drugih, smo se imenitno zabavali ter tako na lep način zaključili koledarsko leto 2010. V letu 2011 pa so pred nami že novi izzivi.

Foto: SiNi

SiNi

Foto: SiNi

Iz formalnih shem v svež odnos

ANDREJA ŠTEFAN BUKOVIČ

Lep (kar preveč lep za januar) dan je bil ob našem obisku Centra starejših Zimzelen v Topolšici. Sodobna, arhitekturno razgibana stavba z urejeno okolico, grmički in klopami ter predvsem bogatim smrekovim gozdom je obetala zanimivo notranjost. Od odprtja dalje, ki je bilo v oktobru leta 2009, se zunanost vsaj na prvi pogled ni dosti spremenila. Notranjost pa je očitno oživila in zaživila.

Center že od vsega začetka vodi Andreja Štefan Bukovič, ki je na to mesto in v to delo vstopila z veliko entuziazma. S sodelavci skuša ustvariti prijetno bivalno okolje, zanimiv in tople vsakdan ob spodbujanju kreativnosti in dejavnosti, ki stanovalce kratkočasijo, veselijo in jim lajšajo samotne dni. Hiša živi, to je bilo čutiti na prvi pogled in po sprejemu v pisarni direktorice, kjer bi se še vedno dalo obesiti kakšno sliko, a je tudi brez nje prostor prijazen, se je vse zdelo zelo domače. Po obisku v bivalni enoti, kjer je osrednji prostor namenjen ne samo gledanju televizije, temveč tudi kuhanju, druženju, zabavi, sem verjela v iskrenost besed in želja, ki mi jih je med pogovorom izrekla direktorica: „Da bi v centru polno zaživelo čutenje domačih ognjišč“.

Andreja Štefan Bukovič, rodili ste se v Črni na Koroškem ter del otroštva tudi preživeli tam. Kakšni so vaši spomini na tisti čas?

Leta do osnovne šole sem preživela v Črni na Koroškem. Kasneje smo se preselili v Topolšico. Na Črno me vežejo zelo lepi spomini. Stanovali smo blizu žage, kjer je bilo naše »otroško igrišče«. Dneve in dneve smo se skrivali za skladovnicami desk in še danes imam v nosnicah nostalgichen vonj lesa. Kadar pa nismo bili na žagi, smo brodili po reki Meži, na produ ustvarjali figure ali se igrali na bližnjem travniku.

Vas je otroštvo na kakšen način posebej zaznamovalo?

Veliko je bilo lepih trenutkov, eden težjih pa je bil, ko smo odhajali iz Črne. Ne samo zame, tudi za našo bico in vse sosede je bilo hudo, vsi smo jokali in čutila sem, da del »mojega« puščam v odhajanju.

Vaš oče je velik ljubitelj gora, ste tudi vi ljubiteljica narave oziroma ste tudi vi osvojili kakšen zanimiv vrh?

Ta trditev drži za oba moja starša, ne samo da sta imela rada gore, tudi morje ... Mama je žal že pokojna. Njuna ljubezen se je sešla v gorah in po naravi se je to prelilo tudi na naju s sestro.

Kaj pa drugačni vrhovi, ki ste jih osvajali vi? Kje ste študirali?

Študirala sem v Ljubljani socialno pedagogiko. Najprej sem sicer izbrala študij defektologije, a že po nekaj mesecih ugotovila, da to ni to, kar želim, in sem zato zaprosila za premestitev na oddelek socialne pedagogike, ki me je prevzela od prvega trenutka.

Vaše zaposlitve?

Po končani srednji šoli sem se zaposlila v Bolnišnici Topolšica kot

laboratorijski tehnik. Prvi poklic sem »izbrala« na pobudo ljudi, ki so me takrat obkrožali, in v enem delu je pomembno vlogo predstavljal tudi ekonomski vidik: štipendija in možnost zaposlitve. Ker pa me je mehki del človeka vseskozi neizmerno zanimal, sem se kar hitro odločila za študij in po diplomi zaposlila na Šolskem centru Velenje kot svetovalna delavka. Zelo dragocena izkušnja v kolektivu, ki ga odlikuje dinamika. Delo z mladimi in njihovimi starši je bilo zame pravi izziv. Gre na nek način za logično nadaljevanje moje poti raziskati širino človeka. Ker pa je v moji naravi, da v življenju rada sprejemam novitete, sem se pred letom dni odločila, oblikovati dušo kolektiva in poslanstva Zimzelen in na ta način pristopila k Skupini Premogovnika Velenje.

Vaša specialna znanja?

Na svoje znanje sem ponosna, v teh letih se ga je nabralo kar nekaj. A še vedno je veliko prostora in idej mi ne zmanjka. Če so posebna ali specialna, je relativno.

Posebni dosežki do sedaj?

To, da sem, kar sem. Ne vem pa, če je to kakšen poseben dosežek.

Kako oblikujete oz. sooblikujete prosti čas z družino?

Sinova sta športnika in z možem jih spremljava, če je le možno, na vseh tekmah. Radi se tudi sicer skupaj rekreiramo, veliko pogovarjamo in se kot navijači udeležimo kasne tekme.

Kakšno je bilo zatečeno stanje v centru?

Najprej sva bili en mesec zaposleni le z glavno sestro in bilo je potrebno nabaviti veliko ali ves inventar, razen osnovnega (omar postelj ...), od žlic, metle, računalnika, EKG-ja ... Vzporedno je bilo potrebno izpisati pravilnike in pripraviti številno dokumentacijo, zaposlovati ljudi ... in po dobrem mesecu in pol nas je skupina kakšnih dobrih dvajsetih začela sprejemati prve stanovalce. Da te začetke najlažje povzamem, bom kar citiralo eno mojih kolegic, ki je dobro ubesedila podoben začetek. To je

tako, kot da se zjutraj usedeš na kolo in se ves dan voziš po stopnicah.

Kako ste oblikovali ekipo?

Ekipa se še oblikuje, nekaj zaposlitev bomo realizirali tudi še v začetku tega leta. V tem obdobju je pomembno prepoznavanje potencialov zaposlenih, kar vpliva na oblikovanje timov. Ena ključnih stvari je, da zaposleni vidi izziv in zadovoljstvo pri svojem delu, kajti le na ta način lahko da kvaliteto naprej stanovalcem. Zadovoljen stanovalec ali svojec pa je ključna motivacija za delo naprej.

Koliko je bilo zaposlenih prej in koliko v tem trenutku?

Danes nas je 61 zaposlenih. Število se je spreminjalo vsak mesec, seveda navzgor.

S kolikimi stanovalci ste »štartali«?

Prvi dan smo sprejeli tri in tako približno je potekalo leto. Vmes smo imeli tudi veliko odpustov. Naši stanovalci prihajajo namreč iz cele Slovenije in se tisti, ki so oddaljeni, potem ko dobijo mesto v domu blizu svojih sorodnikov, tudi odselijo.

In koliko jih je zdaj oziroma glede na to, da omenjate dinamiko, danes?

Danes jih je 145.

Kakšne stanovalce imate?

Tako kot je oblikovan vsak dom ali center po strukturi stanovalcev, je tudi naš: imamo negovalne enote, kjer bivajo stanovalci, ki potrebujejo veliko pomoči osebja pri negi in oskrbi. Na vitalnih enotah so stanovalci samostojni in dobro skrbijo za svojo kondicijo, tako mentalno kot fizično. Dve enoti sta namenjeni osebam z demenco, kjer se izvaja posebna prilagojena oblika programa, s katerim se pri stanovalcih skuša zadržati čim več aktivnosti na vseh področjih, čutenja, miselnega udejstvovanja, skrbi zase ...

Kako so oblikovani oddelki?

Oddelki so oblikovani kot bivalne enote. Vsaka enota ima 19 stanovalcev, varovana enota pa 12. Imamo tri tipe sob: enoposteljno, dvoposteljno in nadstandardno enoposteljno sobo, vse imajo balkon in kopalnico. V vsaki enoti je kuhinja, ki je na razpolago stanovalcem in gospodinji/strežnici, ter večja kopalnica z masažno kadjo.

Kakšne so cene glede na potrebe stanovalcev?

Cene so primerljive ostalimi domovi, ki imajo koncesijo za opravljanje dejavnosti tako, kot jo imamo mi. To pomeni, da so višje kot v javnih zavodih. Za standard in storitev, ki jo cena vključuje, niso visoke. Izhodiščna cena za osnovno oskrbo in dvoposteljni sobi je 23,73 € na dan.

Kako poteka dan v centru?

Osnovne dejavnosti potekajo vsak dan: zajtrk, nega, telovadba, pitje kave. Dodatno pa so na razporedu krožki, prireditve, svete maše v kapelici centra (ja tudi kapelico imajo in možnost opravljanja obreda), praznovanje rojstnih dni, pikniki, knjižne čajanke, zelo priljubljeni zimski klepeti ... V preteklem letu smo realizirali veliko prireditev, nekaj dogodkov smo strnili v prvo številko občasnika Zimzelen. Sodelujemo s krajanji Topolšice, del aktivnosti načrtujemo skupaj s turističnim društvom. Občasno nas obišče tudi župan Občine Šoštanj in stanovalci kot tudi tisti, ki prihajajo od drugod, so ga vedno veseli.

Kakšne so prostorske možnosti centra?

Zimzelen ima veliko bivalne površine in nudi dobre pogoje za delo zaposlenim in stanovalcem za bivanje.

Stanovalcem omogočate tudi kulturne dogodke. Kakšen je odziv?

Odziv stanovalcev je vedno zelo dober. Radi k nam prihajajo tudi krajanji kar nas ravno tako veseli.

Imate kakšne podatke o sorodnih institucijah? Katero mesto zavzema Zimzelen po velikosti in seveda predvsem kvaliteti bivanja stanovalcev?

Po velikosti smo nekje v sredini. So domovi, predvsem v večjih mestih in tisti starejšega tipa, ki imajo več kapacitet. Danes je na področju institucionalnega varstva tendenca gradnje domov z manjšo kapaciteto: okoli šestdeset stanovalcev ali tudi manj, da bi se na ta način čim bolj približali družinski obliki bivanja. Glede kvalitete izvajanja storitev se neprestano trudimo in si jo postavljamo v vizijo. Kje smo? Upam, da v vrhu.

Kaj bi želeli za stanovalce spremeniti na bolje, pa vam sistem, denar ali kaj drugega tega ne dopušča?

Kadrovsko povečati število gospodinji. Da bi bile bivalne enote lahko čim bolj programsko bogate z vidika doma v malem. Da bi polno zaživele čutenje domačega ognjišča. Vse to je povezano s številom (normativ predpiše država) in z vzgojo kadra, da prestopi iz formalnih shem v svež odnos, kjer ni več izpostavljena pozicija strukture profila, ampak odnosni vidik do sočloveka. Trenutno sistem temu še ni najbolje naravnani, a z idejo in voljo bomo temu sledili.

Za starost pravijo, da ni lepa. Kaj menite vi?

Starost je lahko takšna, kot je lahko otroštvo, mladost, srednja leta: lepa, zanimiva, težka ... Če nisi osamljen, je vse lažje.

Imate v življenju kakšno vodilo?

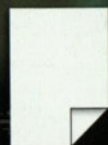
Biti pošten, vlagati v dobre odnose in slediti svoji misli.

Misel za konec intervjuja in sporočilo bralcem Lista?

Vsak dan nekemu podarimo lepo misel, nasmeh, pohvalo in svet se bo vrtel v pravo smer. Če ne za vse, pa vsaj za nas in za ljudi okoli nas. Srečno!

Milojka B. Komprej

Foto: Dejan Tonkli

Napovednik

PRIPREDETEV

februar 2011

kavarna & šoštanj

kabelsko razdelilni sistem šoštanj

List

Šoštanj.info
<http://sostanj.info>

KDAJ

ZVRST

KAJ

KJE

VABI VAS

tokrek, 1.2. ob 18:00	predstavitev	Predstavitev knjige Mejniki v zgodovini Premogovnika Velenje	Vila Široko	Premogovnik Velenje
sreda, 2.2. ob 19:00	predstavitev	Literarni večer: Peter Rezman in njegova knjiga Pristanek na kukavičje jajce	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
četrtek, 3.2. ob 16:00	pravljice	Pravljичne ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
četrtek, 3.2. ob 19:00	gledališče	Tašča.com	Kulturni dom Šoštanj	Kud Velika Nedelja
petek, 4.2. ob 19:00	predstavitev	Vlado Kreslin - Pojezije	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
sobota, 5.2. ob 18:00	odbojka	Kajuh Šoštanj : Cinkarna Celje (3. državna odbojcarska liga – ženske vzhod 1)	Telovadnica OŠ Šoštanj	Ženski odbojcarski klub Kajuh Šoštanj
sobota, 5.2. ob 19:00	odbojka	Šoštanj Topolšica : SIP Šempeter (2. državna odbojcarska liga - moški)	Športna dvorana Šoštanj	Odbojcarski klub Šoštanj Topolšica
tokrek, 8.2.	predstavitev	Prost vstop v Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
sreda, 9.2. ob 17:00	predstava	Radio Plamen (komedija v izvedbi Radia Ognjišče)	Kinodvorana Topolšica	Krajevna skupnost Topolšica
četrtek, 10.2. ob 16:00	pravljice	Pravljичne ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
četrtek, 10.2. ob 17:00	predstava	Šola poje, Šoštanj poje	Avla OŠ Šoštanj	Osnovna šola Šoštanj
četrtek, 10.2. ob 18:00	košarka	1. par - Helios Domžale : Šentjur (Finalni turnir pokala Spar - tekma ¼ finala)	Športna dvorana Šoštanj	Košarski klub Elektra
četrtek, 10.2. ob 20:30	košarka	2. par - Elektra Šoštanj : Hopsi Polzela (Finalni turnir pokala Spar - tekma ¼ finala)	Športna dvorana Šoštanj	Košarski klub Elektra
sobota, 12.2. ob 09:00	namizni tenis	12. Menihov memorial v namiznem tenisu	OŠ Šoštanj – podružnica Topolšica	Namiznoteniški klub Spin Šoštanj

sobota, 12.2. ob 18:00	odbojka	Kajuh Šoštanj : Mežica (3. državna odbojcarska liga – ženske vzhod 1)	Telovadnica OŠ Šoštanj	Ženski odbojcarski klub Kajuh Šoštanj
nedelja, 13.2.	planinstvo	Zimski pohod po mejah KS Gaberke (pohod, lahka pot)	Gaberke	Planinsko društvo Šoštanj
nedelja, 13.2.	smučanje	Turno smučanje po Šilijevih vlakah	Okolica Šoštanja	Planinsko društvo Šoštanj
sreda, 16.2. ob 19:00	abonma	Analfabet	Kulturni dom Šoštanj	Gledališče Teharje in Zavod za kulturo Šoštanj
četrtek, 17.2. ob 16:00	pravljice	Pravljичne ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
četrtek, 17.2. ob 18:00	razstava	Odprtje razstave – Usnjarstvo na Vrhniki	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
četrtek, 17.2. ob 19:00	razstava	Zlati prah	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
petek, 18.2.	zabava	Počitniški žur z Nušo Derendo	Mestno drsališče Šoštanj	Občina Šoštanj
sobota, 19.2.	planinstvo	Blegoš - izlet (zimski, lahka pot)	Okolica Šoštanja	Planinsko društvo Šoštanj
sobota, 19.2. ob 10:00	bridge	Ligaško tekmovanje v Slovenski bridge ligi	Terme Topolšica – Hotel Vesna	Šaleški bridge klub
sobota, 19.2. ob 11:00	proslava	Svečanost ob obletnici preboja XIV. divizije	Osreške peči v Ravnah	Krajevna skupnost Ravne in Zveza borcev Ravne
sobota, 19.2. ob 19:00	odbojka	Šoštanj Topolšica : Hoče (2. državna odbojcarska liga – moški)	Športna dvorana Šoštanj	Odbojcarski klub Šoštanj Topolšica
torek, 22.2. ob 19:00	proslava	Kajuhovi dediči	Kulturni dom ali Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
četrtek, 24.2. ob 16:00	pravljice	Pravljичne ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
četrtek, 24.2. ob 18:00	pogovor	Klepet pod Pustim gradom	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
petek, 25.2. ob 19:00	pogovor	Galerijski večer, literarni gost	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
sobota, 26.2. ob 19:00	košarka	Elektra Šoštanj : Helios Domžale (17. krog 1. A SKL oz. Lige Telemach)	Športna dvorana Šoštanj	Košarski klub Elektra

Napovednik prireditev objavljajo: mesečnik LIST, Kabelska televizija Šoštanj (C34) in spletni Portal Šoštanj.info (<http://www.sostanj.info>). Podatke o prireditvah pošljite na el. naslov: prireditve@sostanj.net.
KATEGORIJE PRIREDITEV: šport kultura in umetnost splošno

Vrtec

Veseli december v naši enoti

Mesec december je za otroke prav gotovo eden najlepših praznikov v letu. Otroci se pričakujoče veselijo prihoda dedka Mraza in nestrpno čakajo na srečanje z njim. Namen praznovanja je v tem, da omogočimo otrokom doživetje vsega lepega, da jim pripravimo različna presenečenja. Ob skupnih pripravah, ob raznih dejavnostih razvijamo pri otrocih prijateljstvo, ob skupnem doživljanju pa se pri njih poraja čut pripadnosti skupnosti. Otroke navajamo, da lastne želje usklajujejo z željami in potrebami drugih.

V enoti Barbka smo v tem času na obisk povabili starše, ki so se z veseljem odzvali našemu povabilu. Cvetličarka Jana je z nami ustvarjala novoletne aranžmaje, frizerka Suzana nam je urejala pričeske, harmonikaš Aleš s prijateljem pa

je vsem nam pripravil pravo novoletno veselje.

Otroci so v teh prazničnih dneh poslušali različne zimske pravljice, ustvarjali novoletne voščilnice, risbice, krasili novoletno jelko, se igrali na snegu, veliko prepevali, plesali ... Leto smo uspešno zaključili in ugotovili, da je vsak dan lahko lep, če ga preživimo skupaj s prijatelji.

Strokovne delavke iz enote Barbka (Andreja, Darja, Iva, Mateja)

Obiskala nas je cvetličarka

V mesecu decembru nas je v enoti Mojca Gaberke obiskala prijazna cvetličarka gospa Hermina. Povabila nas je k izdelovanju in okraševanju prazničnih aranžmajev, ki so nam polepšali prostor. Otroci so bili navdušeni, aktivni in ustvarjalni in vsak si je po svoje naredil svoj aranžma. Vanj so natkali zelenje, ki smo ga nabrali v gozdu, in si prilepil okraske in sveče, ki so jih prinesli od doma. Gospa cvetličarka nam je popestrila dan in nam pričarala prav prijetno praznično vzdušje. Za še lepši konec dneva pa nas je obiskal še

gospod Pušnik, ki je na svojo harmoniko zaigral nekaj poznanih pesmi. Skupaj smo zapeli in zarajali v praznične decembrske dni.

Kakšna je narava pozimi in kaj takrat počnejo živali

Zunaj je hud mraz in piha veter. Potrebno se je toplo obleči, da nas ne bo zeblo. Kaj pa živali? Ali jih kaj zebe? Kje pa najdejo hrano?

Otroci, stari 5–6 let, so se odpravili v gozd. Ugotovilo so, da gozd pozimi tudi živi in da ga nič ne zebe. Listavci so izgubili svoje liste, vendar, ko bo pomlad, bodo zrasli novi. Iglavci pa so obdržali iglice.

Nekatere živali si kljub mrazu in snegu znajo same poiskati hrano, druge so se odpravile k zimskemu spanju, tretjim pa lahko pomagajo lovci, ki v gozdovih postavljajo krmilnice za živali.

Mlajši otroci, stari 4–5 let, pa skrbijo za ptice. Naučili so se, katere ptice ostanejo pri nas pozimi in zakaj druge odletijo v tople kraje. Poslušali so, kako se ptice oglašajo, in jih poskušali prepoznavati. Postavili so tudi ptičje hiške in skrbijo, da imajo ptice vedno polno semen.

*Vrtec Šoštanj, za enoto Brina
Romana Overle Krajnc*

Zima

Zima je čas, ko narava počiva, se obnavlja in nabira moči, da vzbrsti ob novem pomladnem soncu. V vrtcu pa je to čas, ko opazujemo in raziskujemo naravo in njene spremembe.

Januarja smo gostili človeka, ki skrbi za gozdove pa tudi za živali v gozdu. Obiskal nas je gozdar. Pojasnil nam je, kaj in kako dela, obenem pa je kar pred nami izdelal ptičjo hišico. Vanjo smo nasuli semena, jo obesili na bližnje drevo in opazovali ptice, ki so prihajale na pojedino.

Za Vrtec Šoštanj, enoto Lučka – Simona Koren

Igrače za otroški nasmeh tudi v Premogovniku Velenje

Skupina Premogovnik Velenje je skupaj z drugimi družbami skupine HSE pristopila k akciji »Otroci otrokom«, v okviru katere smo zaposlene prosili, da pobrskaajo za igračami in knjigami, ki jih njihovi otroci ne potrebujejo več. Že od začetka akcije smo verjeli v človeško dobroto in bili trdno prepričani, da bomo zbrali veliko didaktičnih igrač in knjig. Tako kot že mnogokrat, se je izkazala solidarnost, ki je tako značilna prav za naš poklic. Zbrali smo 206 igrač, od tega 63 knjig, 54 didaktičnih igrač, 72 plišastih ter 17 ostalih igrač (avtomobilčkov, kock ipd.).

V Skupini Premogovnik Velenje smo se odločili, da bomo zbrane igračice in knjige podarili Župnijski Karitas Velenje, ki deluje v okviru Škofijske Karitas Celje. Del igrač, ki smo jih predali v torek, 21. decembra 2010, bomo namenili Materinskima domovoma v Žalcu in Mozirju, ostali del pa programu Nasmeh upanja, ki je namenjen pomoči

socialno šibkim družinam z majhnimi otroci.

Premogovnik Velenje v okolju deluje kot družbeno odgovorno podjetje. S številnimi projekti in aktivnostmi kažemo občutek za trajnostni razvoj, ekologijo in za ljudi, za kar smo prejeli številne nagrade. Te nagrade pa niso le priznanje našemu dobremu delu, ampak obveza za naprej, da se bomo tudi v bodoče trudili tvorno in kakovostno sodelovati tako znotraj podjetja kot tudi z lokalnim okoljem. Ponosni smo na to, da lahko pomagamo mnogim društvom, organizacijam in posameznikom, še posebej ponosni pa smo na to, da lahko pomagamo otrokom.

Tadeja Mravljak Jegrišnik

»Iskrica v otroških očeh nam pove, da delamo prav!«

Kreativne, domiselne in izvirne otroške ustvarjalne delavnice

Torkovo popoldne, 28. decembra 2010, je bilo za ravske najmlajše zelo ustvarjalno. Mladinci Raven pri Šoštanju so v sodelovanju z Društvom prijateljev mladine Ravne pripravili ustvarjalne decembrske delavnice za otroke.

V prostorih novega večnamenskega doma REKS so se dobili ob 16. uri. Otroci so si izbrali eno izmed štirih likovnih delavnic, kjer so se izdelovali različni izdelki. Ko so svoj izdelek dokončali, so delavnico zamenjali. Izdelovali so novoletne voščilnice, viline zvezdice sreče, novoletne medvedke in nogavičke, snežene možičke – stojala za pisala, papirnate stolpnice, okraševali novoletne darilne vrečke ... Po dobri uri izdelovanja so se otroci posladkali z bomboni, spili čaj, animatorke pa so pripravile vse potrebno za nove delavnice. Tako so mladi ustvarjalci v dveh urah izdelali ogromno stvari in kreirali svojo domišljijo v rezanju, lepljenju, risanju, pisanju, barvanju, oblikovanju ...

Foto: NSN

Foto: NSN

Mladinci se zahvaljujejo vsem staršem, ki so jim zaupali svoje otroke in jih pripeljali na delavnice. »Največje zadovoljstvo je bilo videti nasmejana obraze 25 mladih ustvarjalcev, ki so bili zelo izvirni, ustvarjalni in domiselni, ob koncu delavnic pa tudi zadovoljni s svojimi izdelki. Prav je, da mladi razvijajo svojo domišljijo, zato se bomo mladinci trudili še naprej pripravljati takšne projekte. Upamo, da smo otrokom popestrili novoletne počitnice in si vsi skupaj polepšali praznični čas teh dni,« so povedale animatorke Nastja, Tajda in Maja, ki se zahvaljujejo tudi gospe Danieli Olup, predsednici Društva prijateljev mladine Ravne, ki se je prijazno odzvala povabilu in pomagala mladincem pri izvedbi projekta.

Nastja Stropnik Naveršnik

Foto: NSN

Podoba kulture

Risba

Zavod za Kulturo je za Mestno galerijo Šoštanj tudi v letošnjem letu pripravil bogat program s raznovrstnimi vsebinami iz sveta likovne umetnosti. Leto so začeli z razstavo risb, s katero se je ljubiteljem umetnosti v petek, 14. januarja, predstavil celjski slikar **Stane Klančnik**. Na odprtju razstave pod imenom Temperament risbe je spregovorila likovna kritičarka **Anamarija Šibilj Šajn**, ki je med drugim povedala: *Zaradi svoje drugačnosti se avtor nikoli ne ukloni hladnemu formalnemu prenašanju vizualne stvarnosti na slikovno podlago. Ravno obratno – od nje vselej znova beži. Ustvarja slike, ki niso pripovedne, pač pa povsem osvobodjene vsakršne ilustrativnosti. Avtor si celo prizadeva, da bi ustrezale kategoriji »grde umetnosti« oziroma da bi z njimi podrl okvire splošno sprejetih kriterijev, obstoječih likovnih norm in pravil. Kljub temu da njegove risbe ne prinašajo zgodb, pa lahko v njih najdemo mnoge asociativne namige na vizualno stvarnost. Slikarjeva ustvarjalna svoboda se prenese tudi na gledalca in se spremeni v svobodo videnja in dojenja. Zato naslovi slik niso pot do slike, niso sinteza njenega bistva in niso razkritje njenega sporočila. Z njimi si ne moremo naslikati podobe. So le avtorjeva komunikacija s še enim področjem njegovega delovanja – s poezijo.*

Stane Klančnik, ki je del svoje življenjske poti kot učitelj tlakoval tudi v Velenju, je umetnik, ki ga

zanima več vrst umetnosti. Poleg slikanja se ukvarja tudi s poezijo in glasbo. Na odprtju je del njegove poezije predstavila Milojka B. Komprej, ki je na tak način želela predstaviti avtorjevo vsestranskost in kompleksnost, z glasbo v izvedbi kvarteta saksofonov Glasbene šole Fran Korun Koželjski pa je organizator nagradil avtorja kot ljubitelja in tudi izvajalca blues in jazz variante.

Razstava bo na ogled do 4. februarja.

Milojka B. Komprej

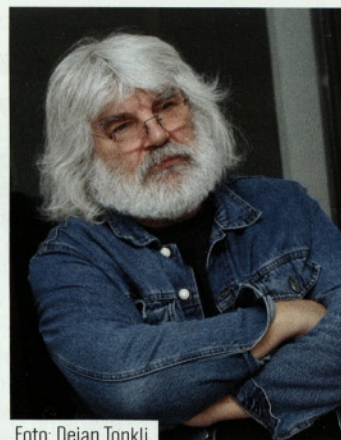

Foto: Dejan Tonkli

Foto: Dejan Tonkli

Prazniki še vedno dišijo

Res je, prazniki še vedno dišijo, pa ne samo to, če se v mislih pomaknemo nekaj dni nazaj, jih lahko občutimo prav z vsemi čutili. Pri tem smo pevci MePZ Svoboda pomagali našim poslušalcem in jih na januarskem božično-novoletnem koncertu razvajali.

Čeprav nam narava ne kaže prav nič zimske podobe, smo se potrudili in poslušalcem s izbranimi pesmimi nazaj pričarali praznike. Dvorana šoštanjskega kulturnega doma je bila kar premajhna, a kljub temu

najprimernejša za koncert, kjer smo se vsi – nastopajoči in poslušalci – prepustili prijetnim zvokom in skupaj uživali. Pesmi so nas s svojim sporočilom opominjale, da nam novorojeno Dete v najtemnejših dneh leta kaže pot iz teme vsakdanjega hitenja, pozabljanja na sočloveka, iz umetnega raja, ki si ga vsak dan ustvarjamo na Zemlji.

Vsi nastopajoči smo se potrudili, da je bilo slišati, videti, občutiti, po koncertu pa smo poskrbeli še za vonj in okus.

Metka Atelšek

Foto: Dejan Tonkli

Svetovni popotnik v Gaberkah

Letošnje leto smo se v Kulturnici Gaberke odločili, da bomo v okviru rednih predstavitev daljnih, nam malo manj znanih predelov sveta, v goste povabili svetovnega popotnika Dejana Tonklija iz Šoštanj. Dejan je poznan popotnik, ki ga poznajo širom Slovenije, zelo dobro pa ga že poznajo nekateri domačini Egipta, Dominikanske Republike in Kube.

Naslov njegove predstavitve v Domu krajanov Gaberke je bil: Realna Kuba, država, sistem in ljudje takšni kot so. Večina od nas, ko zasliši ime Kuba, pomisli na cigare, rum in njenega dolgoletnega diktatorskega voditelja Fidela Castra, ki je uspel vse do danes na Kubi obdržati komunizem oz. socializem. Ljudje večinoma živijo od zelo dobro razvitega socialnega sistema - osnovne dobrine in zdravstvene storitve so zastopane, delajo toliko kot rabijo in nič več, infrastruktura razpada. Zaradi zelo dobrega socialnega sistema so npr. plače in dohodek od kmetijstva (kmet mora dati 90% pridelka državi) zelo slabi. Ljudje zato večinoma raje živijo kar od sociale, kot pa da bi delali za nizko plačo. Stanovanja so opremljena še z opremo iz več desetletij nazaj. Kar nekaj prihodka državi prinese turizem in po njihovim zakonu je turist na Kubi kralj in se mu ne sme zgoditi nič slabega. Njihove trgovine so zelo slabo založene, le z osnovnimi prehrabnimi artikli - kruh, meso, riž, fižol, sadje - večinoma hrana, ki jo pridelajo doma, saj je uvoz dobrin in drugega materiala zaradi mednarodnega embarga v začetku 60 let prejšnjega stoletja omejen. Dobra stran tega je, da so ulice zelo čiste, saj nimajo česa odmetavati. Na ulici se prevažajo avti še iz let pred začetkom embarga, novejši avti so stari 30 let. Kljub izoliranosti države od sveta, polnega materialnih dobrin, na ulici srečujemo nasmejane ljudi, ki so lepo oblečeni in ne dajejo videza revščine. V državi je zelo razvit sivi in črni trg, tako da nekateri na račun tega zelo dobro živijo. Življenje teče počasi. Zaradi zelo vlažnega in vročega podnebja, se ljudje podnevi skrivajo v senci, zvečer pa pridejo na ulice. V lokalih igrajo salsa glasbo in ob njenih energičnih ritmih se lahko zavrtite.

Čeprav je komunizem še precej živ, so mu v zadnjih letih začele popuščati moči. Na eni strani je Fidel Castro začel malo popuščati v omejitvah, po drugi strani pa so vedno večje težnje po odstranitvi mednarodnega embarga. V državo je že prišla mobilna telefonija, satelitska televizija, tako da imajo ljudje že vpogled v materialistični kapitalistični svet. Zaradi obilja dobrin si seveda želijo ta svet, ne zavedajo pa se, da to za sabo prinese tudi trdo delo, stres in veliko omejitev sociale.

To je samo povzetek sicer zelo zanimivega in slikovito bogatega predavanja. Dejan je publiko v smeh spravljale tudi s pripovedmi njegovih popotniških pripetijah. Ob koncu predavanja kar ni zmanjkalo vprašanj obiskovalcev, ki smo dodobra napolnili dvorano krajevnega doma. Tak način življenja je nam skoraj nepredstavljen, kljub temu, da še niso daleč časi, ko so tudi v naši prejšnji državi za bencin in pralni prašek obstajali boni, torej časi, ko sicer nismo imeli veliko, smo pa zato bili socialno bolj varni.

A. Grudnik

Zaključek prazničnih dni

Bolnišnica Topolšica je 7. januarja povabila k prazničnosti. Tradicionalni Božično-novoletni koncert v izvedbi Pihalnega orkestra Zarja z gosti je dodatno obarval minule praznične dni s prijetnimi pričakovanji in upanjem v leto 2011. Kvaliteta in tradicija vedno privabita poslušalce in tudi letos je bila dvorana kina v Topolšici polna. Godbeniki so tudi na tem odru dokazali, da je njihova kvaliteta nesporna, saj so igrali od zahtevnejših Straussovih melodij pa do domačih napevov, seveda z velikim finalom Venčka božičnih skladb. Kot gost je sodeloval Oktet Zavodnje, ki je znan po velikem izboru božičnih napevov. Slavnostni govornik dr. Damijan Justinek je v svojem govoru nanizal vrsto aktivnosti, ki čakajo Bolnišnico Topolšica, ki je lani praznovala 90 let obstoja. Letos naj bi začeli z gradnjo in preurejanjem centralnega in ostalih objektov ter s tem nadgradnjo njihove dejavnosti. Omenil je sodelovanje z lokalno skupnostjo in skupno željo po razvoju kraja. Vsem zbranim je zaželel zdravja in ustvarjalnosti v novem letu tudi v imenu župana Občine Šoštanj Darka Meniha.

M. B. K.

Foto: Tomaž Sinigajda

Foto: A. G.

Indija kot je

Šoštanj, 18. januarja – V Mestni knjižnici Šoštanj se je v januarju predstavil Šoštanjčan, izkušen svetovni popotnik, avanturist, raziskovalec in fotograf Dejan Tonkli. Na potopisnem večeru je predstavil Indijo kot je, revno in bogato, duhovno in materialistično, pametno in neumno, grdo in lepo. Vrednote, ki jih poznamo, je treba ob prihodu v Indijo opustiti, tukaj preprosto ne veljajo. Pozabiti je treba kaj je za nas normalno in kaj ni, le tako je mogoče v Indiji preživeti, ne da bi si ob vsaki situaciji pulil lase. Polna je nasprotij in ekstremov, ki jih povprečni zahodnjak ne more doumeti.

Prepotoval je že veliko držav, v katerih si je pridobil tako dobre kot slabe izkušnje, ki pa so sestavni element avanturističnega popotovanja. Že nekaj let pa ponuja zares drugačen način popotovanja in raziskovanja. Tistim z veliko dobre volje, ki želijo videti kaj zares novega in drugačnega in ki ljubijo avanture.

MB

Kako naprej?

Lanska 50-letnica delovanja Moškega pevskega zbora Lokovica je bila na nek način tudi prelomna. Po izgubi dolgoletnega strokovnega vodja je sestav prevzela Darja Pečnik, ki je v program prinesla veliko svežine, nov program in drugačen pristop. Pečnikova je s sestavom že prej sodelovala in ni pomišljala, ko so ji ponudili nadaljnje sodelovanje. A vendar vidi kar nekaj zadržkov, ki jo bodo v bodočnosti mogoče celo odvrnili od dela. Moški pevski zbor Lokovica sestavljajo mladi in stari, a nujno bi ga bilo treba povečati v smislu sodelovanja mladih. Zbor je kot takšen seveda v redu, a če želi slediti napredku in razvoju, bodo potrebne spremembe. Tega se v veliki večini zavedajo, zato se Pečnikova, ki pričakuje četrtega otroka, nagiba k temu, da se bo umaknila kot pevovodja. Darja Pečnik (nekoč Čremožnik), ki je sicer Lokovičanka, je sicer zaprisežena glasbenica, sodelovala je že v več sestavih, med drugim tudi v Akademskem pevskem zboru, ki ga je vodila Danica Pirečnik, Kvartetu Vita ... , bo torej zagotovo nekaj časa svoj čas posvetila družini, potem pa se pustimo presenetiti.

Milojka B. Kompregj

Če bi bila EPK Ljubljana, se najbrž ne bi tako zapletalo

V sredo, 12. januarja, je v Vili Bianci v Velenju potekalo tretje srečanje županov in koordinatorjev programa partnerskih mest v projektu Evropska prestolnica kulture 2012. Udeležili so se je župani mestnih občin Velenje Bojan Kontič, Murska Sobota Anton Štihec, Novo mesto Alojzij Muhič, Ptuj dr. Štefan Čelan, Slovenj Gradec Matjaž Zanoškar, podžupan Mestne občine Velenje in član Sveta Javnega zavoda Maribor 2012 Srečko Meh ter koordinator za partnerska mesta v Javnem zavodu Maribor 2012 Borut Pelko. Ker na srečanje ni bilo osrednjega predstavnika mesta Maribor župana Franca Kanglerja, je lahko stekel le dogovor drugih partnerskih občin o tem, ob kakšnih pogojih sploh želijo in zmorejo sodelovati. Bojan Kontič je predstavil skupni sklep, da se nujno sestanejo s predsednikom koordinacije in predstavniki Vlade Republike Slovenije ter opravijo dogovor o zavezah glede izvedbe projekta Evropska prestolnica kulture 2012, ki so bile dane v preteklih letih. S pristojnimi člani vlade se je potrebno dogovoriti o obsegu in programih ter o načinih financiranja projekta. V času, ko bo objavljeno to poročilo, bodo pristojni sodelavci in Uprava Javnega zavoda Maribor 2012 pripravili predlog financiranja programov, ki so sestavni del projekta. To v tem času ne pomeni nič dobrega, saj vse kaže na hudo pomanjkanje sredstev za ta izjemen projekt ter pripravljenost najodgovornejših funkcionarjev v državi, da ga podpre v duhu zavez ter zmožnosti glede na pereče težave v naši družbi. Ker bomo

Foto: Jože Miklavc

z enim očesom prisotni ob dogajanjih, saj je bližina dogodka povezana tudi z interesi širše lokalne skupnosti Šaleške doline (sodelovanje v projektu bo s Kunigundo, festivalom mladih ter festivalom Pike Nogavičke), je pričujoči zapis izhodišče za nadaljnja medijska sporočila v Listu.

Jože Miklavc

Muzej premogovništva

Podzemni Muzej premogovništva Slovenije v Velenju je lani praznoval 11-letnico delovanja. Do 23. decembra 2010 ga je obiskalo že 318.508 obiskovalcev, od tega lani kar 27.226 obiskovalcev.

Muzej premogovništva Slovenije je nastal na podlagi dela številnih generacij slovenskih rudarjev in predstavlja zelo zanimiv način sodelovanja z delujočim Premogovnikom Velenje. Muzej je postavljen v resnično okolje jame Škale, kjer se je premogovništvo v Šaleški dolini pred več kot 135 leti začelo, v rudarske rove 180 m globoko pod zemeljsko površino, kar omogoča nepozabno doživetje, tako za odrasle kot za otroke. Muzej je prejel že številna priznanja, med drugimi posebno priznanje Evropskega muzejskega foruma, Valvazorjevo priznanje, Fordovo nagrado za ohranjanje tehnične dediščine in zlati grb Mestne občine Velenje. Ambicija muzeja je zgodbo o slovenskem premogovništvu približati čim večjemu številu obiskovalcev.

Muzej premogovništva Slovenije je bil od 24. decembra 2010 do 10. januarja 2011 zaprt, svoja vrata pa je zopet odpira 11. januarja 2011.

Muzej je postavljen v resnično okolje jame Škale, kjer se je premogovništvo v Šaleški dolini pred več kot 135 leti začelo, v rudarske rove 180 m globoko pod zemeljsko površino, kar omogoča nepozabno doživetje, tako za odrasle kot za otroke. Obiskovalci postanejo pravi rudarji, saj vstopajo v muzej povsem enako, kot so rudarji v prejšnjem stoletju. Oblečeni v rudarska oblačila, odeti v površnik in čelado, se skupaj z rudarsko malico spustijo v globino. V uri in pol si v podzemnih rovih ogledajo slikovito predstavitev dela rudarjev nekoč in danes. Muzej je multimedijsko opremljen v slovenskem, nemškem, angleškem in italijanskem jeziku, edini v Sloveniji pa omogoča ogled invalidom na vozičkih, obiskali pa so jih tudi že slepi in slabovidni.

Muzej je prejel številna priznanja, med drugimi posebno priznanje Evropskega muzejskega foruma, Valvazorjevo priznanje, Fordovo nagrado za

ohranjanje tehnične dediščine in zlati grb Mestne občine Velenje. Ambicija muzeja je zgodbo o slovenskem premogovništvu približati čim večjemu številu obiskovalcev.

Tudi v letošnjem letu bodo nadaljevali z različnimi aktivnostmi in dejavnostmi, da bi v muzej in v Velenje privabili čim več obiskovalcev, zato ste prijazno vabljeni, da Muzej premogovništva Slovenije v Velenju tudi obiščete. Informacije in rezervacije na številki 03 5870 997.

Vabljeni na pravo podzemno pustolovščino!

Foto: SiNi

Tadeja Mravljak Jegrišnik

Pihalni orkester Premogovnika Velenje

Pihalni orkester Premogovnika Velenje vabi vse ljubitelje glasbe na tradicionalni novoletni in drugi abonmajski koncert, ki bo v soboto, 22. januarja 2011, ob 19.30 uri v Domu kulture Velenje. Na edinstvenem glasbenem večeru bodo gostili Uroša Perića – belca z glasom črnega džez pevc – ki je znan po odličnih interpretacijah skladb Raya Charlesa.

Uradni in dokumentirani začetki Rudarske godbe, ki danes nosi ime Pihalni orkester Premogovnika Velenje, segajo v leto 1919, verjetno pa je še starejša. Odličen orkester amaterskih glasbenikov z dolgoletnimi izkušnjami in veliko znanja izvaja poleg tradicionalne pihalne glasbe tudi moderno, klasično in zabavno glasbo. Vse več je ljudi, ki prisluhnejo njihovi tankočutno izvedeni glasbi, jih vabijo v goste in nagrajujejo za umetniške dosežke. Njihovi koncertni nastopi so polni energije, navdušenja, natančnosti in zanosa.

Na tradicionalnem novoletnem koncertu se jim bo pridružil Uroš Perić, slovenski glasbenik, ki je s svojim programom A Tribute to Ray Charles do zdaj razgrel občinstvo v Evropi, ZDA in Afriki. Uroš Perić je snemal in nastopal

s številnimi jazz orkestri doma in po svetu, sodeloval je z uveljavljenimi in priznanimi glasbeniki, aktiven pa je tudi kot skladatelj. Njegova zgodba se je začela s harmoniko, glasbena pot pa je bila začrtana, ko je prvič slišal peti Raya Charlesa in je v trenutku postal njegov oboževalec. Skozi čas, ko je igral in pel blues in jazz, je prišel tudi značilni hripavi, kar malce črnski glas. Uroš Perić, v tujini znan pod imenom Perry, ima nalezljivo poskočno energijo, ki se dotakne poslušalcev.

Trije člani Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje se bodo predstavili kot solisti, in sicer Rado Kompan na klarinetu, Janez Uršej na Alt saksafonu in Aleš Logar na Tenor saksafonu. Na ta način v orkestru višajo nivo ustvarjanja. V okviru abonmajskega programa koncertne sezone 2010/2011 bosta na sporedu še dva koncerta. 17. marca 2011 bomo lahko prisluhnili zasedbi vrhunskih glasbenikov Greentown jazz band, ki že desetletja igra tradicionalen jazz. Še posebej zanimiv pa bo spomladanski koncert Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje »Zvoki v podzemlju«, ki bo na sporedu 12. maja 2011, saj bo le-ta izveden v zanimivem akustičnem okolju Muzeja premogovništva Slovenije 180 metrov pod zemljo.

Tadeja Mravljak Jegrišnik

Fototrinek Podoba z novoletnega koncerta glasbene šole v Šoštanju.

Iz prejšnjega stoletja

Zbrala in zapisala: Špela Poles
Ilustracije: Rok Poles

Ko so bli koši prazni, smo šle pa domov

Mežiški rudniki v prejšnjem stoletju niso dajali kruha le tamkajšnjim rudarjem, ampak posredno tudi nekaterim kmečkim družinam iz krajev jugovzhodno od Smrekovskega pogorja. Med obema svetovnima vojnoma (verjetno tudi že prej) pa neke do leta 1960 so ženske in dekleta, pretežno iz Belih Vod in Lepe Njive, v koših peš nosile živila naprodaj v Črno na Koroškem, delavsko naselje na koncu Mežiške doline.

Nekateri so jim rekli „trogarce“, vendar same tega poimenovanja ne poznajo. Zanje to ni bil izključni načina preživljanja, ampak dodaten zaslužek poleg trdega kmečkega dela. Izhajale so iz revnejših kmečkih in „kočlerskih“ družin. Prodajale so viške doma pridelanega. Trogarci Dolinšci (rekli so ji tudi Mima, Mimika) prihodki lastne majhne kmetije v Lepi Njivi niso zadostovali za gradnjo nove hiše in preživetje enajstih otrok (doma je imela „cimermane in tri otroke za k birmi“). Zato je po koncu prve svetovne vojne začela od kmetov odkupovati živila in pijačo ter to nosila prodajat na Koroško, najpogosteje v Črno. Ko so tam s prodajo svojih pridelkov in izdelkov začele tudi kmetice („one so dale ceneje“), jim Dolinšca zaradi svojega pribitka na njihovo ceno ni bila konkurenčna. Zato je morala hoditi prodajat dlje proti Mežici, vse do zadnje kmetije pod Peco.

Pretežno so trogarce prodajale v Črni in pol ure hoda oddaljenem Žerjavu. Večinoma so imele svoje „kunte“, stranke. Rudarjem so od vrat do vrat prodajale jajca, skuto, smetano, domače maslo po 25 dag in očiščen regrat (legrat). Na trgu so z voza, ki so ga vleкли konji, prodajale zeljne glave; takrat jih je spremljal kdo od moških članov družine. V Črnjanski bolnišnici so redno tedensko odkupovali večjo količino jajc. Le redko so trogarce nosile prodajat mleko, nikoli pa mesa in vrtnin. Iz Lepe Njive so ženske nosile še sveže in suho sadje, občasno pa so za znane kupce po predhodnem naročilu vozile tudi vino, žganje in mošt.

Ko je bilo treba dostaviti pijačo, so ženskam običajno pomagali moški. Vino so naročali za slavlja (ob krstih in porokah). Pridelovali so ga kmetije iz Zgornje Savinjske doline, pretežno iz izabele. Za prevoz so napregli konje in z vozom peljali vino na Koroško. Medtem ko prodaje vina orožniki niso preganjali, so morale trogarce toliko bolj paziti pri tovorjenju žganja. Ženske so v koš naložile živila, moški pa so v svojem košu nesli tudi do tri sode žganja (plaskune, ki so držali največ 7 litrov).

Žganje za knape so nosili v večjih steklenicah. Moralo je biti močnejše kot za druge stranke. Več rudarjev se je dogovorilo skupaj za odkup večje količine žganja; eden od njih ga je nato prevzel in plačal v imenu ostalih. Knapi so radi videli, da so jim dostavili žganje že navsezgodaj, ker so ga nesli „na ših“, čeprav je bilo pitje alkohola v rudniku prepovedano. Moški so se nato vrnili nazaj s polnim košem prazne posode od prejšnje dostave pijače. Ženske pa so ostale, dokler niso prodale vsega ostalega. Odjemalci v Črni so plačali takoj, nikoli „na kredit“. Trogarca, ki je kupovala hrano in pijačo od kmetov, pa je le-tem plačala takoj ali pa kasneje, ko je dobila denar od strank.

Živež so trogarce nosile v pletenih koših z usnjenimi naramnicami. Koši so bili visoki okrog 80 cm. Držali so toliko kot škaaf ali lesen zaboj (gajba) za 30 do 35 kg jabolk ali 25 kg regrata. Nekateri so, če se pri hoji niso opirale na palice, poleg koša na hrbtu nosile v rokah še emajlirane kangle s smetano in skuto. Zato je ena od njih, doma s kmetije Kozamurnik v Belih Vodah, od gostilniških zabavljačev dobila vzdevek „Kozamurska kanta“.

Ženske so hodile v Črno vse leto, ne glede na vreme. Poleti, ko je bilo čez glavo dela na kmetiji, so nekatere utegnile na pot samo ob deževnem vremenu. Nosečnost ni bila ovira. Včasih se je pozimi zgodilo, da se zaradi visokega snega niso mogle vrniti čez prelaz. Zato so morale prenočiti pri znancih ali sorodnikih. To se je zgodilo Dolinšci leta 1930. Bila je visoko noseča. Ob vrnitvi jo je zajel snežni metež in morala je ostati pri znancih, saj niti moški niso mogli pregaziti poti skozi trimetrski sneg. Čez nekaj dni so ji pomagali trije rudarji, da so naredili gaz do prelaza, v dolino pa se je spustila po vlaki, kjer so konji vlačili hlode v dolino.

Pri kmetu Kozamurniku v Belih Vodah so imeli velik grunt. Pred drugo svetovno vojno so se sedem let „tožarili“ z lesnim trgovcem: prodali so mu les, ki ga ni hotel plačati, svoje premoženje pa je imel prepisano na ženo.

Pravdo so Kozamurniki izgubili in morali plačati svoje in trgovčeve sodne stroške. Zato so ljudje rekli, da so „slabo birtvali“. Kozamurska gospodinja in hčere so zato redno vsak teden čez vse leto hodile v Črno prodajat mlečne izdelke in regrat. Šle so čez Kozamursko planino mimo Jedlovčnika, skupaj 3 ure hoda v eno smer. Običajno so se vračale še isti dan.

Pri Kozamurniku so včasih redili 30 do 40 kokoši. Enkrat tedensko, včasih tudi dvakrat, so nosili po 100 jajc v črnjansko bolnišnico, kjer so jih vsa odkupili. Jajca so bila naložena v koš. Ker se niso smela trkati, so vmes natrosili ovsene pleve. Pozimi so bila jajca dražja. Po hišah so poleg nekaj jajc odkupovali po 25 dag skute in liter smetane.

Ilustracija leta 1957 so pri Kozamurniku kupili „šmihelske flance“. Posadili so jih v njive in jeseni pridelali 3000 kg zelja. V treh dneh so v Črni na trgu prodali vsakič po 1000 kg zeljnih glav. Peljali so jih z lojtrnikom, ki so ga vleкли konji. Založili so deske, da niso zeljne glave padale na tla.

V Črni so za sadjarstvo neugodne vremenske razmere. Makarovičeva je v svoji raziskavi Črna in Črnjani (1986, s. 229) povzela izjavo domačinke, da „so otroci v Črni zrasi gor brez sadja.“ Sadje so trogarce nosile predvsem iz Lepe Njive: pozimi jabolka, sicer pa hruške, češnje, češplje, „špenglne“, in brusnice. Sadje se je prodajalo po hišah, kjer so kupovali po pol kg ali največ 1 kg.

Regrat so spomladi (nekje marca, drugje aprila) ženske nabirale naenkrat, tik preden so šle v Črno, ali postopoma, največ tri dni prej. Nabranega so hranile v mrzli kleti. Že na njivi so ga očistile, ga doma namočile in zvečer pred odhodom v Črno osušile. Merica je bil majhen „plehnat taler“ regrata, stal je 10 din. Včasih so v kakšni gostilni odkupili cel koš regrata.

Ženske so tako dolgo ostale v Črni, dokler niso vsega prodale. Včasih so bile cel dan lačne. Če niso prenočile na koroški strani, so se v trdi temi vračale domov, najpogosteje čez prelaz Kramarica (1124 m). Svetile so si z baterijo. Naenkrat so lahko zaslužile dva do tri tisoč din. Včasih so nesle nazaj prazen koš, drugič v njem prazno posodo za pijačo ali pa krušno moko, ki so jo spotoma kupile.

Pripovedovale so: Marica Drev, Frančiška Petkovnik, Slava Šumah in † Jerica Grazer. Zbrano v letih 2005 in 2010.

Portret slikarja

Luka je šoštanjski posebnež, ni kaj!

Drago Šumnik vztrajno proti 50. samostojni razstavi

Kdor ne »vdre« v Šumnikovo dnevno sobo na Prešernovem trgu 12 v Šoštanju, ta slikarja Luko (kot rad poudari sam »slikarja s papirjki«) ne bo razumel, pa čeravno se je domačinom predstavil že ... prevečkrat. A njegova razstava v lanskem letu ni bila zadnja, saj se obeta kmalu že njegova petdeseta v 23 letih.

Ena sama galerija je tudi dom slikarja, nekoč samouka, ki se je sčasoma le utiril v nekakšen družbeni red in kulturni prostor, ki ga obdaja. Občudoval je svojo mamo, pesnico, svojo sestro pevko, še posebej pa je vzljubil svojega brata Mirana, ki je bil več in čislani slikar že pred njim. Tudi vzdevek imena je nekako prešel od bratovega, »Luka«... saj je bil naprej »litle - mali« Luka, dokler se ga dodatno ime ni povsem nalezlo. V svoji skromnosti je Drago Šumnik že kar preveč srečen. Vsakomur rad razkaže svoje mojstrovine, ki z leti pridobivajo nekoliko več strokovnih posegov, še več dopadljivosti in uporabne praktičnosti. Čeprav je čas za te vrste umetnosti srednjega ranga zelo nenaklonjen, denarja njegovi možni kupci nimajo, je naš sogovornik včasih že pravi »žid« v pozitivnem pomenu. Ko ga kdo vrže čez prag kakšnega »štanta«, cerkvenega stopnišča ali romarske vežice, poizkusi skozi zadnja vrata in... kdaj se mu posreči ter svoje slike in kipce (plastike) tudi unovči. Pri tem mu najbolj stoji ob strani kulturniški bog, ki mu nakloni odkup kašnega »Križevega pota« (serije Šumnikovih slik) ali malega razpela v posebni tehniki. Več sto bogcev je že našlo svoj kot in več tisoč evrčkov Šumniku omogoča nove začetke in nove razstave. Tako skupinske kot tudi samostojne predstavitve.

Praviloma vedno tudi kaj prodaja, kar pa je, kot pravi sam, tudi cilj. Ne glede na to pa ima vse stene »tapecirane« kar s svojimi originalnimi in okvirjenimi slikami, ponosno pa pokaže tudi slavne slikarske avtorje in celo malo zbirko Napotnikovih plastik. Prav čudno, da še niso na kakšnem posvečenem mestu »Napotnikove galerije«, kjer bi jih občudovalo večje število ljudi, ki cenijo to izjemno umetnost.

Ko smo si posebej za bralce Lista ogledali razstavo, 47. samostojno razstavo v Hotelu Vesna v Topolšici, je bilo jasno, da Drago Šumnik »Lux« ne drži križem rok. Čez dan ga malce »svira«, kot pač nekateri mislijo, zvečer podkuri na štedilniku, skuha enolončnico, najraje preizkušen golaž, nato pa se »poglobi« tri, štiri nadstropja niže, v prav malo čumnato, v kateri se najdeta Drago in Lux na štiri oči. Slika nastane, če čopič dobro steče, tudi v eni noči. Če ne v prvi, pa zagotovo do tretje zore, ko naš prijatelj spet leže k zaslužnemu dremežu. In tako že leta in leta, še bolj potem, ko je v Celju dokazoval (učil se je na šoli risanja in slikanja) svoj talent in voljo do upodabljanja domišljijskega in realnega sveta na ravne podlage ali v les. Zelo ga je zagrela tudi uspešno obiskovana razstava v Berlinu, kjer je Izidor Pečovnik poleg blagoslova dodal še svoja številna priporočila in uspeh se je bahal kar sam.

Drago Šumnik Lux je na pragu novih izzivov. Po zaključku razstave v Topolšici jo bo preselil v Železno Kaplo v Avstriji, zatem š v terme Bad Ischl. In že bo tu nov napor, pripraviti povsem novo razstavo doma, v Šaleški dolini, saj bo to njegova »petdesetka«. To pa ni kar tako, je še menil, preden ga je zvrnil kozarček in si prižgal pipo. Oboje ga pomirja in mu daje navdih. Le da to počne tudi iz gole navade ali nevidne potrebe, kakršnih smo polni tudi drugi, malce bolj navadni ljudje.

Jože Miklavc

Foto: Jože Miklavc

Razstava Gorana Horvat

V Galeriji Jakijeva hiša v Nazarjah so v decembru odprli razstavo likovnih del slikarja Gorana Horvata z naslovom Podobe pragozdno bujne domišljije. Slikarjev opus je v spremni besedi predstavil umetnostni zgodovinar Franci Pečnik, ki že nekaj let živi v Lokovici pri Šoštanju. Razstavo je odprla nazarska županja Majda Podkrižnik, v spremljajočem kulturnem programu pa so se predstavili učenka in pedagoginja Glasbene šole Nazarje.

Županja, na katere pobudo so razstavo postavili, si je dogodek zamislila kot srečanje kulture in gospodarstva, saj so bili na svečanost povabljeni predstavniki zgornjesavinskega gospodarstva, ki so večkrat tudi donatorji in sponzorji ob različnih kulturnih prireditvah.

Sam umetnik je povedal nekaj vtisov o tem, kako se počuti v prostorih, kjer je preživel svoja otroška leta. Njegov oče Jože Horvat - Jaki je namreč hišo, v kateri so nekoč živeli, namenil za galerijsko dejavnost, potem, ko se je družina preselila drugam. Hišo je odkupila nazarska občina in v njej poteka galerijska dejavnost na visokem nivoju.

Razstavljeni dela Gorana Horvata je predstavil Franci Pečnik: *»Večinski del razstave zapolnjujejo Plovila, Goranov opus, ki ga gradi zadnjih pet let in je naslikal že preko 300 del s to tematiko. Goran Horvat je slikal Plovila, lebdeča v zraku ali vesolju, že v sedemdesetih letih. Kakor je sam povedal, je bilo to v času njegovega »osvobajanja« od očeta. Umetnik je v*

večini del intelektualen in nadvse vsebinski in kritičen,« je še dodal Pečnik in pozdravil idejo o srečevanju umetnosti z gospodarstvom in ostalim družbenim okoljem. »Podpora umetnikom in ustvarjalnosti, varovanje kulturne dediščine, skrb za kvalitetno prostorsko načrtovanje, je tudi graditev blagovne znamke, ki doprinese k prepoznavnosti in privlačnosti občine,« je med drugim dejal umetnostni zgodovinar Pečnik.

Poleg slik iz cikla Plovila je bilo na razstavi moč videti tudi nekaj tihožitij s cvetjem. Posebne pozornosti obiskovalcev so bili deležni neobičajni okviri nekaterih slik. Ti so prav tako avtorsko delo Gorana Horvata in tako s svojo obliko vsebini slike dodajajo še poseben poudarek.

Goran Horvat je sicer v decembru prejel najvišje filantropsko priznanje in naziv Prometej za vzorno donatorstvo za leto 2010. Ta visoki naziv je Horvat za svoje donacije dobil že drugič. Priznanje mu je podelil direktor Slovenske znanstvene fundacije dr. Edvard Kobal. V obrazložitvi je bilo povedano, da je to priznanje eno redkih v naši državi tistim, ki se odlikujejo v plemenitih dejanjih približevanja znanosti ljudem.

Marija Lebar

Foto: Marija Lebar

Foto: Marija Lebar

Foto: Marija Lebar

Foto: Marija Lebar

Portret pisatelja

70 let Marjana Marinška

Marjan Marinšek iz Velenja, dolgoletni idejni in ustvarjalni vodja Pikinega festivala, prijatelj Astrid Lindgren, pravnik, kulturnik, publicist, pisatelj, urednik, prevajalec, glasbenik – citrar, svetovni popotnik, fotograf, zbiralec, častni član Citrarskega društva Slovenije, direktor, prejemnik nagrade MO Velenje ter častni član Občine Kozje (rojen in ponosen Kozjančan) je zagotovo eden vidnejših kulturniških ustvarjalcev Šaleške doline. V januarju je dopolnil sedemdeseto leto burnega življenja, ob tem ima tudi izjemno bero javnih nastopov, knjižnih izdaj, izvedb številnih prireditev po vsej Sloveniji in različnih tematskih razstav.

V četrtek, 13. januarja, so v Galeriji Velenje slovesno odprli njegovo razstavo Ustvarjalne poti, ki jo je postavil avtor Marjan Marinšek kar sam. Ob tem so mu čestitali številni prijatelji, znanci, kulturniki, med njimi tudi župana Občine Kozje Dušan A. Kocman ter Mestne občine Velenje Bojan Kontič. S posebnim spričevalom »odlično pet plus«, vgraviranim v kristal, se ga je spomnil tudi njegov učitelj Franci Bizjak s Kozjega. O Marinšku so zapisali izjemne kritike in laskave ocene dr. Matjaž Kmecl, Tone Partljič, mag. Ivan Sivec, Drago Medved, Vlado Vrbič in številni drugi. Sam pa je v časopisih in revijah objavil več kot 340 člankov in reportaž, o njem pa so drugi avtorji zapisali vsaj 400 člankov. Poleg dejstva, da je pripeljal lik Pike Nogavičke iz pravljичnega sveta Astrid Lindgren v Šaleško dolino in Slovenijo, je prvi zbral 492 Gasparijevih razglednic in izdal knjigo z njimi. Z različnimi predstavitvami in nastopi je prepotoval dežele Evrope, Južne Amerike, Avstralije in ZDA, kot pustolovec, fotograf in raziskovalec pa številne eksotične kraje po vsem svetu.

Kulturniški večer ob otvoritvi razstave Ustvarjalne poti Marjana Marinška je sooblikovala televizijska voditeljica Tanja Postružnik, prva festivalska in Marinškova Pika Nogavička, z glasbo in pesmijo pa so polepšale praznični dogodek citrarke Univerze za tretje življenjsko obdobje Velenje – Marjanke s svojim učiteljem Marjanom Marinškom ter pevkami. Razstava njegovih zbirk, knjižnih del, fotografij in drugih je na ogled do konca januarja.

Jože Miklavc

Foto: Jože Miklavc

Foto: Jože Miklavc

Portret pesnika

Josip Bačič-Savski

Presenetil z orglicami

V četrtek, 19. januarja, je kulturnikom, literatom in pesnikom popestril večer v Knjižnici Velenje pesnik in pisatelj Josip Bačič z Dobrne. Ob izidu knjižice iz zbirke Droben list Knjižnice Velenje Posvetilne pesmi ga je predstavil Lado Planko, njegove tekste je prebiral Petra Hribernik, vmesni čas pa je zapolnil kitarist Gorazd Planko. Zgovoren gost večera, ki je s predstavitvijo svojih pesmi obeležil 35-letnico bivanja in ustvarjalnega dela v Sloveniji, je tudi sam prebral nekaj pesmi in tekstov, predvsem pa je iskriivo pripovedoval o svojih življenjskih izživih, številnih selitvah po evropskih deželah, v Jugi ter v njegovi zadnji domovini Sloveniji.

Josip Bačič je vse prej kot le Slovenec (rojen v Županji v Hrvaški), čeprav si je na koncu izbral za svoj dom in deželo Slovenijo. Elektromehanik, ki si je pridobil poklic v Ljubljani, ga utrjeval po različnih državah in mestih Evrope, je Evropejec, zasvojen z ljudmi in številnimi hobiji, vsekakor pa kulturnik in človek malih dejanj, ki sežejo ljudem v dušo. Eno večjih del in uspehov je izdaja filozofsko tehnične knjige Individuum, za katero je leta 2009 prejel prestižno ameriško priznanje, »Človek leta 2009 ameriškega biografskega inštituta iz Slovenije«. Z drobno knjižico premierno predstavljenih Posvetilnih pesmi (ode) je »zadel« številne zanimive ljudi z nekaj karikiranimi stih in vzdih. To mu je uspelo predvsem iz razlogov, da se v nekatere, tudi v moške, »zaljubi« zaradi različnih človeških lastnosti, plemenitosti, drugačnosti in lepot, ki Bačiču ne dajo miru. Če Josipu ni uspelo postati fotograf, odrski igralec, pevec ali glasbenik velikega formata, se je z vsem, še zlasti s prozo in poezijo, povzpел na raven prepoznavnih amaterjev, v nekaterih stvareh tudi na visoko raven književnega izražanja. Po treh desetletjih kulturniškega življenja, sodelovanja pri Slapu v Zgornji Savinjski dolini, pri Hotenjih v Šaleški dolini, ob izdaji »priročnika« Individuum ter ob svojem jubileju še Posvetilne pesmi, Josip, pronicljiv sogovornik, še ni povedal, zapisal ali zaigral zadnje. Je pa zaigral na orglice vsem prisotnim na predstavitvi nekaj zimzelenih slovenskih ponarodelih viž, ki so nostalgično podžgale vse njegove prijatelje.

— Jože Miklavc

Foto: Jože Miklavc

Foto: Jože Miklavc

Velenjska kultura

V obnovljeni Vili Bianci v Velenju že prva razstava keramike

Razstavlja skupina Gambatte

Več kot 150 let star objekt Vila Bianca pod Velenjskim gradom je dolga desetletja kljub stanovalcem vztrajno propadal. Objekt je v zadnjem desetletju zamenjal lastnika kar trikrat, saj ga je lastnica MO Velenje prodala podjetniku Janku Mehu in ga po nekaj letih prenavljanja in stagnacije gradbenih del z njegove strani, zdaj že pokojnega gradbinca, spet odkupila. Ko se je lotil dokončne obnove Vegrad d. d., ki je zašel v znane težave, so morali investitorji ponovno ukrepati. Izbrali so novega izvajalca, tokrat Cigrad d. o. o., ki je dela uspešno pripeljal do konca v decembru 2010. Ko bo zgradba v celoti opremljena, bo investicija veljala okrog milijon in osemsto tisoč evrov, sredstva pa so bila pridobljena na različnih razpisih države in EU ter okoli 40 % iz proračuna MO Velenje. lastnikom je bilo veliko do tega, da se spomeniško zaščiteni objekt ohrani in vitalizira, pri čemer je ob strogih merilih Zavoda za spomeniško varstvo projekt načrtoval in vodil arhitekt Rok Poles, ki je za svoje delo doživel visoke ocene poznavalcev arhitekture. Vilo Bianco so 21. decembra predali namenu z izjemnim koncertom glasbene skupine Quartisimo in sopranistke Gordane Hleb. Ob tem so odprli prvo razstavo velikih keramik šaleških likovnikov – skupine Gambatte iz Šaleške doline. O razstavljenih delih je podala obsežno oceno likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn. Vila Bianca je že sama izjemen kulturni spomenik, uporabna galerija ter prostori za Evropsko prestolnico kulture, TIC Velenje in druge prestižne protokolarne namene.

Jože Miklavc

Foto: Jože Miklavc

Plastike Marjane Lemež »Liki moje mladosti« so bile deležne izjemnega občudovanja

Foto: Jože Miklavc

Ob otvoritvi Vile Bianci je ob spremljavi Quartisima pela sopranistka Gordana Hleb

Zapisani (v) glasbi

BOŠTJAN DERMOL

Boštjan je pevec z dušo in telesom. Prihaja iz Lokovice pri Šoštanju. Poznamo ga kot člana ansambla Slovenskega expressa, tisti, ki pa ga poznate bolje, se ga spomnite še iz časov, ko je prepeval sam in osvojil celo priznanje za najbolj obetavnega pevcu v oddaji Orion. Boštjan se ponovno predstavlja z novo pesmijo *Sonce mojega vesolja*, poleg te pa pripravlja še več skladb za svoj prvi samostojni projekt.

Kako se je začela tvoja glasbena pot, kdaj in kje? Kateri nastop šteješ kot prvega?

Moja glasbena pot se je pričela že zelo zgodaj. Prepevam že od malih nog, prvič pa sem na odru stal v Lokovici, ko sem bil star tri leta in pol. Na tem odru sem potem nastopil še mnogokrat in vedno rad zapel in zaigral kakšno pesem. Izobraževal pa sem se v glasbeni šoli, najprej za harmoniko, nato solopetje, fagot, klavir, sam sem se pa naučil igrati še na več instrumentov.

Igral in prepeval si pri številnih ansamblih. Zaupaj nam, pri katerih.

Po koncu osnovne šole sem se pridružil mlademu ansamblu *Galebi*. Tam sem igral kitaro in pel, nato pa sem predsedal v narodnozabavne vode. Kar nekaj let sem bil član ansambla *Šaleški fantje*, sedaj pa igram v ansamblu *Slovenski express*, ki je pravi multipraktik za glasbo in zabavo, kajti igramo ogromno različne glasbe in znamo poskrbeti tudi za to, da nasmejimo naše goste z lastnim zabavnim programom in humorjem.

Kdaj pa si se podal na samostojno glasbeno pot?

Hm, vseskozi je v meni bila prisotna želja po tem, da bi nastopal kot solist, da bi lahko s svojim glasom in lastnimi skladbami prodrli na slovensko zabavno sceno. Nekaj sem v preteklosti že naredil v tej smeri, imam posnetih že par svojih skladb, predvsem pa iščem nekaj novega, nekaj, kar bi pritegnilo tako v glasbi kot v besedilih, ki morajo biti globoka in ne samo nekaj besed nametanih skupaj.

Koliko je na tvojem seznamu lastnih skladb? Jih pišeš sam?

Lastnih skladb imam nekeje od 15 do 20, kar nekaj od njih sem napisal za druge izvajalce. Drugače pa sedaj pripravljam nove skladbe zame, eno izmed njih sem že predstavil, in sicer *Sonce mojega vesolja*, ki govori o najvišji možni stopnji ljubezni, o tem, kako lahko nekoga ljubiš bolj kot vse na svetu. Mislim, da bo kar primerna skladba za prihajajoče pomladne dni.

Katera je bila tista skladba, ki je zaznamovala tvojo glasbeno pot? Ples s teboj, Korina?

Ples s teboj, Korina je res bila skladba, ki se je kar precej vrtela, ampak vseeno mislim, da bodo prihajajoče pesmi tiste, ki bodo odražale moje občutke, energijo in tudi stilno bodo malo manj komercialne, ampak še vedno takšne, da bodo šle dobro v uho.

Natančnega odgovora na vprašanje, katera pesem je zaznamovala mojo glasbeno pot, ne morem dati, ker upam, da me bo zaznamovala prihodnost.

Udeležil si se tudi tekmovanja Orion in domov odnesel 1. nagrado. Kakšno tekmovanje je bilo to in kakšno nagrado si osvojil?

V oddaji Orion je moja avtorska skladba *Sam v množici ljudi* osvojila 1. nagrado strokovne komisije, jaz pa sem bil proglašen za najbolj obetavnega pevcu. V tej oddaji smo se predstavljali mladi, še neuveljavljeni glasbeniki, potekali so mesečni izbori, nato pa še finalna oddaja. Naj kot zanimivost

povem, da smo si bili v finalni oddaji nasprotniki s *Slovenskim expressom*, vendar takrat še nisem prepeval z njimi.

Zanima me, kako imeti in ohranjati takšen glas, kot ga imaš ti? Enkrat en glas. So bile seveda najbrž potreben ure solopetja?

Ja, za glas je potrebno kar precej storiti. Glas je kot instrument, ki ga moraš vaditi. Kot sem že omenil, sem obiskoval ure solopetja, prepeval sem pri *Mladinskem pevskem zboru ŠC Velenje*, pri *Akademskem pevskem zboru Velenje*, predvsem pa je zelo pomembno čim več nastopati in s tem pridobivati tudi odsko kilometrino. Zelo pomembna je pravilna tehnika petja.

Kakšni so tvoji načrti in želje za prihodnost? Zgoščenska, nove skladbe, nastopi?

Moj kratkoročni načrt je posneti čim bolj zanimivo zgoščenko, kjer bom predstavil čim več novih skladb, ki se bodo, upam, tudi dobro prijele med ljudmi. Nekaj materiala za moj prvi samostojni projekt že imam, pesmi pa bodo lahkotne, s pridihom energije, sreče, ljubezni, v njih bo del mene. Dolgoročno pa, so načrti in želje, vendar pustimo času čas.

Kaj pa Boštjan počne v prostem času? Kaj ti predstavlja največjo srečo?

V prostem času rad smučam, igram tenis, kolesarim, fotografiram, se z motorjem zapeljem malo naokoli, zaigram kakšno pesem na kitaro. Zelo rad sem v naravi, obožujem tudi morje. Največjo srečo mi predstavlja občutek biti z ljubljeno osebo in čutiti, da si ljubljen.

Še eno vprašanje kot zanimivost. Se s svojim slavnim soimenjakom, pevcem skupine Nude, poznata? Še ni prišlo do kakšne zamenjave ali zadrege?

Ja, z Boštjanom se pozna. Zaenkrat še ni bilo kakšnih težav, ker sva soimenjaka, tudi njegovega honorarja mi še niso nakazali po pomoti :). Je pa res, da me marsikdo vpraša, če sem bil včeraj na radiu in da ne bi bilo slabo, če bi kaj naredila skupaj.

Boštjanu želim vse najlepše in veliko uspeha pri nadaljevanju kariere.

Melita Hudej

Varovanje okolja

V Premogovniku Velenje ločeno zbirajo odpadke 400 metrov pod zemljo

V Premogovniku Velenje velik poudarek namenjamo odnosu do okolja, v katerem delujemo. Med svojimi strateškimi cilji imamo zapisan trajnostni vidik delovanja, ki ga tudi uresničujemo, ter modernizacijo proizvodnje premoga, ki prispeva k boljšim delovnim razmeram ter večji ekonomski in ekološki sprejemljivosti, tudi zaradi prilagajanja okoljskim zahtevam, ki jim je Slovenija podvržena v okviru Evropske skupnosti in zahtevajo nov in celovit strateški razmislek na področju energetike – z vidika proizvodnje in z vidika porabe energije. Prav zaradi tega se proizvodnja odvija v skladu z načeli trajnostnega razvoja, pri čemer upoštevamo in delujemo v skladu s tremi standardi kakovosti: certifikati za sistem vodenja kakovosti, sistem ravnanja z okoljem ter sistem varnosti in zdravja pri delu po zahtevah standardov ISO 9001, ISO 14001 ter OHSAS 18001.

Veliko pozornost namenjamo urejanju okolja tako na površini znotraj tovarniških dvorišč kot v jami, ki obsega 50 km podzemnih prostorov – ti morajo biti redno vzdrževani in z varnostnega vidika tudi nadzorovani. Ker v Premogovniku Velenje štejemo skrb za okolje kot eno izmed najpomembnejših vrednot našega podjetja, smo se odločili, da bomo pričeli z ločenim zbiranjem odpadkov tudi v našem delovnem okolju.

»Idea za ločeno zbiranje odpadkov je nastala lani na izobraževanju za nadzornike in poslovodje, kjer je bilo omenjeno, da bomo tudi v našem podjetju morali ločevati odpadke,« pravi idejni vodja projekta **Benjamin Sever**, sicer poslovodja na Zračenu.

»Pri ločevanju je najbolj smotno, da se odpadki ločujejo že na samem izvoru oziroma nastanku teh odpadkov, to je v jami. Obstoječim nosilcem za vreče za odpadke smo dodali še dva nosilca, ki smo jih tudi izdelali v našem podjetju.«

Sedaj imamo na vsakem mestu tri koše z obarvanimi vrečami za ločevanje odpadkov. Za plastiko smo namenili vreče rdeče barve, za papir zelene in za ostale odpadke črne vreče. Za kovino in stekla košev še ni, saj je v jami tovrstnih odpadkov zelo malo. Za lažjo preglednost so poleg barvitosti vreč nad koši tudi napisne plošče z napisom tipa odpadka, ki se odlaga v posamezno vrečko.

Koši so locirani na vseh zbornih mestih in na vseh deloviščih, kar skupno znaša 15 lokacij v jami, od tega so na deloviščih še v izdelavi.

Ločeno zbiranje odpadkov smo v Premogovniku pričeli izvajati lani poleti; v avgustu 2010 smo že namestili prve koše za ločeno zbiranje odpadkov, najprej samo s črnimi vrečami. Barvne vreče smo uvedli šele konec lanskega leta, predvsem zaradi večje preglednosti in lažjega kasnejšega sortiranja.

Navdušenje nad idejo je izrazil tudi direktor **dr. Milan Medved**: *»Premogovnik Velenje predstavlja sam vrh slovenskega inženirskega znanja, zato se nam zdi povsem logično, da tudi v svetovnem merilu najsodobnejšo rudarsko opremo uporabljamo na urejenih deloviščih. Takšno okolje je namreč predpogoj za kvalitetno izvajanje logističnih procesov v podporo proizvodnji premoga. V našem podjetju smo veseli in podpiramo podobne koristne ideje oz. predloge. Ugotavljam, da jih je vedno več, to pa je dober pokazatelj, da lahko Premogovnik uspešno deluje le ob sodelovanju prav vseh zaposlenih. Urejenost tako jamskih kakor tudi zunanjih prostorov najpogosteje opazijo in pohvalijo zunanji obiskovalci, še posebej tuji strokovnjaki, ki v primerjavi z drugimi svetovnimi rudniki Premogovnik Velenje postavljajo na najvišje mesto ne le kot visoko tehnološko razvit in eden najsodobnejših podzemnih premogovnikov na svetu, ampak tudi kot enega najbolj urejenih.«*

Projekt uvajanja ločenega zbiranja odpadkov v jami bo zaključen v februarju 2011, kar pomeni, da bodo takrat popolnoma opremljene vse predvidene lokacije. Pripravljamo tudi poseben službeni nalog, ki bo natančno predpisoval mesta za ločevanje odpadkov na vseh deloviščih in zbornih mestih Premogovnika Velenje.

Tadeja Mravljak Jegrišnik

Starine iz Šaleške doline

Pri Gaugecu pod gavgami na Goricah

Gorice so vzpetina vzhodno od šoštanskega mestnega dela. Ime nosi po vinski trti, ki naj bi jo v vinogradih (goricah) gojili še v 17. stoletju. Do danes se je ohranilo ljudsko izročilo, da so bile na Goricah vislice, gavge, priprava za izvrševanje smrtnih kazni z obešanjem. Da so tu stale še konec 18. stoletja, je razvidno iz vojaškega zemljevida, ki je za to območje nastal v letih od 1784 do 1787.

Po pojasnilu v legendi so bile na vojaškem zemljevidu vislice vrisane tam, kjer so imeli »krvna sodišča s pravico smrtnih obsodb.« Gavge na Goricah so označene z rdečo barvo, kar pomeni, da so bile zidane. Postavljene so bile na severozahodnem pobočju Goric, ob cesti iz

Vislice na Goricah v Šoštanju, vrisane na vojaškem zemljevidu.

Šoštanja proti Zavodnjam in Ravnam, pred lesenim mostom čez potok Pečovnico. Stale so na travniku ob robu gozda. V bližini je bilo sakralno znamenje, ki ga danes ni več. Širše območje okrog vislic je bilo v tistem času neposeljeno.

Na prelomu iz 19. v 20. stoletje ne pomnijo več nobenih materialnih ostankov vislic. Se je pa ohranil spomin na vislice v obliki domačega imena. Pri Gaugecu je bila menda včasih edina hiša v okolici. Postavljena je bila približno 100 metrov stran od mesta, kjer so bile vislice. Stara hiša je bila delno lesena, delno zidana iz kamna. Imela je črno kuhinjo. Sprva je bila krita s slamo, nato z opeko.

Kmetija Pri Gaugecu je bila v prvi polovici 20. stoletja samozadostna. Doma so pridelali vse, razen soli, sladkorja in petroleja. Poleg obdelovalnih površin so imeli veliko sadnega drevja in malo pašne površine, ki je je bilo komaj dovolj za eno kravo. Zato je stari oče Mrzdóvnik preganjal otroke, ki so hodili po travi, ti pa so ga v zameno za »prijaznost« zmerjali »Gaugec,« kar mu ni bilo všeč. Raje je slišal, da se je reklo Pri Mrzdovniku kot Pri Gaugecu. Korenje, ki so ga pridelovali, so pustili v zemlji, dokler ni zapadel prvi sneg. Pravili so: »Še kr raste.« Preden je zemlja zmrznila in bi korenje pozeblo, so ga končno šli pipat. Pobrali so za cel voz korenja, otroke pa je zanohtalo od mraza. V drugačnih okoliščinah so sušili seno. Bilo je nevzdržno

vroče, 37 stopinj. S košnjo trave so čakali, dokler ni »seme dol vrglo.« Bili so prepričani, da bo zato krma kakovostnejša, v drugo pa naj bi zrasla gostejša trava. Kosili so samo dvakrat. (Pripovedovala sta Z. in M. Čebul.)

Preden so okrog leta 1956 staro Gaugecovo hišo zaradi dotrajanosti temeljev podrli, so pri praznjenju podstrešja našli staro leseno pušico z ročno izrezlanim vzorcem na vseh štirih stranskih ploskvah. Na spodnji zunanji gladki strani je vzrezana letnica 1786. Lesena škatlica, ki so jo uporabljali kot peresnico, je imela še drsni utorni pokrov, ki je imel

Najstarejša pušica iz zbirke Zvoneta A. Čebula, najdena na podstrešju stare hiše Pri Gaugecu na Goricah nad Šoštanjem. Velikost pušice: 19 x 6 x 5 cm.

prav takšen vzorec kot ostale štiri stranice. Pokrov ni ohranjen, ker je sprhnel. Takšne lesene pušice so na podeželju in v mestih uporabljali za shranjevanje britev, šolarskega pisalnega pribora in različnih drobnarij. Na Slovenskem so pušice izpričane od 18. stoletja do srede 20. stoletja (Slovenski etnološki leksikon, 2004, geselska iztočnica: Púšica, s. 485).

Kot spomin na vislice se je verjetno ohranilo tudi ledinsko ime travnate pešpoti, ki so ji rekli Štriklovka. Pot je vodila tesno mimo mesta, kjer so včasih stale vislice. Ime povezuje s štrikom, vrvjo, ki so jo obsojencem na vislicah zadržali okrog vratu. Štriklovka je bila bližnjica iz Spodnjih Raven v Šoštanj, ki se je začela pri ozki brvi čez potok Pečovnico. Po Štriklovki so hodili na delo v šoštansko tovarno usnja, cerkev ali po nakupih. Tako se je reklo tudi območju ob pešpoti, kjer so danes obdelovalne površine in nekaj hiš. Pešpot, ki je nekdaj vodila preko travnika, je bila pred nekaj desetletji prestavljena ob rob gozda.

Špela Poles

Tradicionalni koncert MePZ
Svoboda Šoštanj

Foto: Dejan Tonkli

Velenje

Sp Do 35

LIST

2011

352(497.4 šoštanj)

9006116,1

COBISS •

KUJENICA VELENJE

